

AALBORG UNIVERSITET

KRAVENE OM EGNETHED OG HÆDERLIGHED

med fokus på bestyrelses- og direktionsmedlemmer i
pengeinstitutter

Kandidatafhandling

Udarbejdet af Trine Bülow Bach

Juridisk institut, Aalborg Universitet, 2. december 2022

Titelblad

Dansk titel:

Kravene om egnethed og hæderlighed med fokus på bestyrelses- og direktionsmedlemmer i finansielle virksomheder

Engelsk titel:

Fit and proper requirements for member of the board of directors and board of management of financial institutions

Modulbeskrivelse:

Kandidatafhandling

Uddannelse:

Aalborg Universitet

Erhvervsjura, 10. semester

Vejleder:

Gitte Søgaard

Udarbejdet af:

Trine Bülow Bach (20176754)

Afleveringsdato: 2. december 2022

Antal anslag: 100.648

Indhold

ABSTRACT	1
1 KAPITEL	3
1.1 INDLEDNING	3
1.2 PROBLEMFOMULERING.....	5
1.3 UDDYBENDE BEMÆRKNINGER TIL PROBLEMFOMULERINGEN	5
1.4 AFGRÆNSNING	5
1.5 METODE OG KILDER.....	7
1.5.1 <i>Den retsdogmatiske metode</i>	7
1.5.2 <i>Retskilder og retskildeværdi</i>	8
1.5.2.1 EU-ret	8
1.5.2.2 Dansk ret	10
1.5.2.3 Litteratur	13
1.5.3 <i>Fortolkning</i>	13
1.6 AFHANDLINGENS STRUKTUR	14
2 KAPITEL	15
2.1 LEDELSESREGLERNES GRUNDLAG OG FORMÅL	15
2.1.1 <i>Kapitalkravforordning og kapitalkravdirektiv</i>	15
2.1.2 <i>EBA og ESMA's retningslinjer</i>	18
2.1.3 <i>Lov om finansiel virksomhed</i>	18
2.2 FINANSTILSYNETS KOMPETENCE	20
3 KAPITEL	22
3.1 EGNETHEDSKRAVET	22
3.1.1 <i>Egnethedsvurdering ud fra FIL § 64, stk. 1, nr. 1</i>	22
3.1.1.1 Tilstrækkelighed i forhold til stillingen	23
3.1.1.2 Tilstrækkelighed i forhold til virksomhedens type og størrelse	25
3.1.1.3 Tilstrækkelighed i forhold til teoretisk og praktisk erfaring	27
3.2 DELKONKLUSION	32

4	KAPITEL	34
4.1	HÆDERLIGHEDSKRAVET	34
4.1.1	<i>Hæderlighedsvurdering ud fra § 64, stk. 1, nr. 2</i>	34
4.1.1.1	Yderligere om tilstrækkeligt godt omdømme, hæderlighed og integritet	37
4.1.1.2	Yderligere om tilstrækkelig uafhængighed	39
4.1.2	<i>Hæderlighedsvurdering ud fra § 64, stk. 1 nr. 3</i>	40
4.1.2.1	Betryggende	40
4.1.3	<i>Hæderlighedsvurdering ud fra § 64, stk. 1, nr. 6</i>	43
4.1.3.1	Forsvarlig	43
4.2	DELKONKLUSION	47
5	KAPITEL	50
5.1	KONKLUSION	50
6	KAPITEL	53
6.1	OVERVEJELSER OM POTENTIELLE ÆNDRINGER SOM FØLGE AF UDKASTET TIL DET NYE LOVFORSLAG	53
6.1.1	<i>Formodningstilgangen</i>	53
6.1.2	<i>Betingede egnethedsgodkendelser</i>	55
	LITTERATURLISTE	58

Abstract

The purpose of this thesis is to analyze the fitness and propriety requirements (fit & proper requirements) for member of the board of directors and board of management of financial institutions (banks) pursuant to section 64, subsection 1, no. 1-3 and 6. According to the provision, members of management must be fit and proper to assume a management position in a financial undertaking. In connection to this, an analysis and interpretation of concepts associated with the fit and proper requirements like *sufficient, reassuring, and properly* has been carried out. These terms give rise to interpretive doubts, as their scope depends on a discretionary assessment. The purpose of the thesis has thus been to clarify the understanding of the concepts and how a member of management can fulfill the fit & proper requirements.

The legal dogmatic method is used to describe and analyze key concepts related to the fit & proper requirements. The method has made it possible to deal with applicable law through analysis and interpretation of selected sources of law in relation to the defined area of the thesis.

The thesis has primarily been prepared on the basis of EU law and the Danish Financial Business Act, which regulates the fit and proper requirements. Legislative documents are used as interpretive contribution to understand the legislator's intention and purpose with the requirements. In addition, case law and administrative practice from the Danish Financial Supervisory Authority as well as instructions and guidelines are used as interpretive contribution to understanding fit and proper requirements.

Based on the analysis of the fitness requirement according to section 64, subsection 1, no. 1, the thesis concludes that the fitness assessment of a member of management's sufficient knowledge, professional competence and experience must be based on the specific position and specific undertaking in which the member of management is to accede. The requirements for member of the board of directors and board of management, differ as a director must possess financial insight within the specific type of undertaking.

This thesis has brought to light a number of factors that influence the assessment of a member of the management's fitness. Factors such as duration of experience, education within the financial field, including theoretical and practical experience are decisive in the assessment of

whether a member of the management meets the fitness requirement. In addition, a board of management must have managerial experience to meet the requirement.

In order to fulfill the propriety requirement pursuant to section 64, subsection 1, no. 2-3 and 6, this thesis concludes that a member of management must have a sufficiently good reputation. This requirement is met by default, unless proven otherwise. Among other things, it has been concluded that the behavior of a member of management in a financial undertaking that has violated the Danish Money Laundering Act entails that the member will not have a sufficiently good reputation and thus will not meet the requirement of propriety.

Furthermore, it was concluded that if a member of management is subject to a penalty, and if the behavior that is the basis of a criminal offense can justify that a member of management cannot carry out his duties in a satisfactory manner, the member of management does not meet the requirement of propriety. For example, if the member of the management has been convicted of violating the Danish Money Laundering Act. The member of management's reputation is weakened to such an extent that it can have a negative effect on public trust in the financial sector and financial stability.

Moreover, it has been concluded that the irresponsible behavior of member of management, which is not punishable, can also lead to a member of management being unable to carry out his duties in a responsible manner. For example, repeated violations of injunctions and failure to manage financial undertakings' operations are an overall process that can result in a member of management not having the necessary propriety. On the other hand, isolated mistakes do not necessarily constitute irresponsible behavior. In the past behavior of a member of management, emphasis must be placed on knowledge and reaction at a given time, in the assessment of whether a member of management in the future can carry out the duties in a responsible manner.

Additionally, the analysis and conclusion lead to a perspective on the new draft of provisions to the Danish Financial Act, which can potentially have an impact on the fitness and propriety assessment of members of management in financial institutions.

1 Kapitel

1.1 Indledning

"Hvorfor kunne en Jacob Aarup-Andersen ikke godkendes som adm. direktør i Danske Bank? Og omvendt: Hvorfor kunne en Tonny Thierry Andersen godkendes som direktør i Nykredit? Når Finanstilsynet vurderer, om en kandidat til en ledelse stilling i en finansiel virksomhed er egnet, sker det ud fra nogle kriterier, men hvilke?"¹

Sådan lyder det i en artikel i Børsen, og er blot en af mange artikler, som diskuterer de krav, der stilles til ledelsesmedlemmer i pengeinstitutter. Kravene til et ledelsesmedlems egnethed og hæderlighed kan dermed give anledning til fortolkningstvivil, idet kravene er formuleret af skønsprægede begreber som *"tilstrækkelig"*, *"betryggende"* og *"forsvarlig"*. For hvad betyder det, at noget er tilstrækkeligt, betryggende og forsvarlig?

Det kan derfor være svært for virksomheder at gennemskue, hvorledes de opfylder kravene samt hvilke momenter, som Finanstilsynet lægger vægt på i deres vurdering af ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed.

Finanstilsynet har taget finansverdenens kritik til sig, og på den baggrund udarbejdet rapporten *"Anbefalinger til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder"* i et nedsat ekspertudvalg i 2020.² I anbefalingerne fremgår nogle foruddefinerede kriterier, som giver et indtryk af, hvad der kan udgøre et tilstrækkeligt niveau af erfaringer og kompetencer. Det ses eksempelvis, at en administrerende direktør skal have ti års nylig praktisk, foruden at have kompetencer og erfaring inden for syv forskellige fagområder. Det kan formentligt være med til at skabe gennemsigtighed for, hvilke kriterier Finanstilsynet lægger vægt på i egnethedsvurderingen. Ligeledes har Finanstilsynet i 2022 udarbejdet et notat over *"Finanstilsynets praksis og betragtninger vedrørende hæderlighedsvurderinger"* med samme formål.³

¹ [Børsen](#), Børsen mener: Nu forstår man bedre at bankerne er gået i stå, af 11. juni 2020

² [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020

³ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022

Set ud fra et samfundsmæssigt perspektiv, er det forståeligt, at der stilles omfattende krav til ledelsesmedlemmer. Den finansielle verden og det omgivne samfund har trods alt lært fra Finanskrisen, at uforsvarlig ledelse i finansielle virksomheder, har været medvirkende årsag til flere pengeinstitutters konkurs.⁴ For ikke at nævne utallige skandaler om hvidvasksager i danske banker. Det har skabt en øget mistillid til den finansielle sektor og stabilitet, som er nødvendig at genvinde. Men på den anden side bliver det diskuteret bredt af eksperter og personer, som er omfattet af egnetheds- og hæderlighedskravene, om disse krav til ledelsesmedlemmer er for restriktive.

De kritiske bølger fra finansverdenen er også nået til Christiansborg af flere omgange. For nyligt er der opnået et politisk flertal til at ændre på reglerne for egnethed og hæderlighed, som kan være med til at sikre et bredere rekrutteringsgrundlag til ledelserne i finansielle virksomheder⁵. Den politiske aftale har banet vejen for et nyt udkast til *Forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love (Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed)*⁶, som indeholder forslag til ændringer af reglerne for egnethed og hæderlighed. Lovforslaget skulle være fremsat den 5. oktober i Folketinget. Behandlingen er imidlertid sat i bero på baggrund af udskrivelse af nyt Folketingsvalg af samme dag. Det bliver dog interessant at se, hvilken betydning de kommende lovændringer på dette område.

På baggrund af ovenstående vil afhandlingen undersøge følgende problemstilling:

⁴ [Udvalget](#) om finanskrisens årsager, Den finansielle krise i Danmark – årsager, konsekvenser og læring af 18. september 2013, s. 41 og 279

⁵ [Aftale](#) mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om *Skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder og bredere rekrutteringsgrundlag til ledelserne i den finansielle sektor* af 16 juni 2022

⁶ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022

1.2 Problemformulering

I afhandlingen undersøges egnetheds- og hæderlighedskravene (*fit & proper*-kravene) for direktions- og bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1-3 og 6.

1.3 Uddybende bemærkninger til problemformuleringen

I afhandlingen vil centrale begreber tilknyttet egnetheds- og hæderlighedskravene i FIL § 64, stk. 1 blive beskrevet og analyseret. Begreber som *tilstrækkelig*, *betryggende* og *forsvarlig* kan give anledning til fortolkningstvivl, idet omfanget af disse beror på en skønsmæssig vurdering. Afhandlingen har dermed til formål at klarlægge forståelsen af begreberne, og hvorledes et ledelsesmedlem kan opfylde egnethed og hæderlighed.

1.4 Afgrænsning

Den finansielle regulering er særledes omfangsrig, herunder de krav, der stilles til ledelsesmedlemmer. Dette lægger op til mange problemstillinger, der kan behandles. Som følge af dette foretages nedenstående negative afgrænsninger.

Selve omfanget af hæderlighedskravet, som er kodificeret i FIL § 64, nr. 2-6, åbner i sig selv op for mange problemstillinger at behandle. I afhandlingen behandles alene FIL § 64, stk. 1, nr. 2-3 og 6. De øvrige krav, som har indflydelse på hæderlighedsvurderingen vedrørende konkurs og tab i nr. 4-5, vil alene blive kort belyst i afsnit 2.1.3.

I afhandlingen behandles alene egnetheds- og hæderlighedskravene for direktions- og bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter i medfør af FIL § 64, stk. 1, nr. 1-3 og 6. I afhandlingen behandles således ikke øvrige finansielle virksomheder eller reglerne om systemiske vigtige institutter (SIFI'er). SIFI'er vil alene blive inddraget som bidrag til at klarlægge forskellen på kravene i henhold til pengeinstitutters størrelse. Derudover behandles reglerne om kravet om identifikation samt egnetheds- og hæderlighedsvurderingen af nøglepersoner i medfør af FIL § 64 c og d ikke.

Af hensyn til afhandlingens omfang, behandles de øvrige krav om afsættelse af tilstrækkelig tid efter FIL § 64 a, kravene om gennemførelse af grundkursus for bestyrelsesmedlemmer efter FIL § b samt kravet om kollektiv egnethed i sammensætningen af bestyrelsen efter FIL § 64 e ikke.

På tilsvarende måde afgrænses behandlingen af EU-retten. De danske fit & properkrav er implementeret på baggrund af art. 91, stk. 1 og stk. 8, i kapitalkravdirektiverne (CRD IV⁷/V⁸), hvorfor de øvrige krav til ledelsen i medfør af art. 91 ikke behandles.

Som nævnt er kravene til ledelsen i finansielle virksomheder omfangsrige. I afhandlingen behandles således ikke de øvrige regler om ledelse og virksomhedsstyring efter FIL §§ 70 og 71 og ledelsesbekendtgørelsen⁹ samt anbefalinger om god selskabsledelse og social ansvarlighed. De udstedte retningslinjer fra de europæiske tilsyn på bank- og værdipapirområdet (EBA og ESMA), inddrages i det omfang, de kan anvendes som fortolkningsbidrag til egnetheds- og hæderlighedskravene i FIL § 64, stk. 1. De internationale retningslinjer vedrørende intern ledelse behandles derfor ikke.¹⁰

Pengeinstitutter er endvidere omfattet af reglerne i selskabsloven (SEL). Idet afhandlingens undersøgelse alene relaterer sig til kravene til egnethed og hæderlighed i FIL, vil reglerne om bestyrelses- og direktionsmedlemmers opgaver og ansvar efter SEL §§ 115 og 117 ikke blive behandlet.

I udvælgelsen af administrativ praksis fra Finanstilsynet, er der lagt vægt på fit & proper-afgørelser fra pengeinstitutter, og afgørelser fra andre finansielle virksomheder, som kan anvendes som fortolkningsbidrag til forståelsen af FIL § 64, stk. 1. I det omfang der er mangel på afgørelser, opstilles tænkelige eksempler, som kan bidrage til forståelsen af egnetheds- og hæderlighedskravene.

I afhandlingen beskrives og analyseres gældende ret (*de lege lata*), hvorfor overvejelser om fremtidig lovgivning (*de lege ferenda*) ikke inddrages.¹¹ Der er udarbejdet et "Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love (Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2013/36/EU, om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, som ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF af 27. juni 2013 ([CRD IV](#))

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2019/878 af 20 maj 2019 om ændring af direktiv 2013/36/EU, for så vidt angår fritagne enheder, finansielle holdingselskaber, blandede finansielle holding selskaber, aflønning, tilsynsforanstaltninger- og beføjelser og kapitalbevaringsforanstaltninger af 7. juni 2019 ([CRD V](#))

⁹ BKG. nr. 1103 af 30. juni 2022 om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. ([Ledelsesbekendtgørelsen](#))

¹⁰ EBA, Retningslinjer vedrørende intern ledelse af 21. marts 2018 ([EBA/GL/2017/11](#))

¹¹ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 70 og 79

finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed)” af 5. oktober 2022, som indeholder forslag til ændringerne om reglerne om egnethed og hæderlighed.¹² Lovforslaget skulle være fremsat den 5. oktober i Folketinget. Behandlingen er imidlertid sat i bero på baggrund af udskrivelse af nyt Folketingsvalg af samme dag. I afhandlingens kapitel 6 belyses dele af det nye udkast til lovforslag.

1.5 Metode og kilder

1.5.1 Den retsdogmatiske metode

For at fastlægge retstilstanden på det i afhandlingen afgrænsede område vedrørende egnetheds- og hæderlighedskravene, anvendes den retsdogmatiske metode (*de lege lata*).¹³ Metoden anvendes som et værktøj til at beskæftige sig med gældende ret gennem analyse, fortolkning og systematisering af udvalgte retskilder i relation til afhandlingens afgrænsede område.¹⁴

Den retsdogmatiske metode anvendes, da det således i afhandlingen er muligt at beskrive og analysere centrale begreber relateret til fit & proper-kravene, som er præget af usikkerheder. På baggrund af den retsdogmatiske metode og retskildemæssige overvejelser vil følgende retskilder (og andre kilder) blive inddraget til at fastlægge retstilstanden på det i afhandlingen afgrænsede område. Kilderne vil blive gennemgået efter opdeling i henholdsvis EU-ret og national ret.

¹² Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022

¹³ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 70

¹⁴ *Ibid.*, s. 211

1.5.2 Retskilder og retskildeværdi

1.5.2.1 EU-ret

1.5.2.1.1 Forordning

Den finansielle regulering, herunder fit & proper-kravene, er i høj grad baseret på EU-regler, som har forrang for national lovgivning.¹⁵ I 2013 blev kapitalkravforordningen (CRR I) vedtaget som en del af en ny kapitalkravpakke. CRR I udgør de tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringsselskaber.¹⁶ Forordninger betegnes som "hard law" og udgør bindende sekundær regulering.¹⁷ Forordninger er direkte bindende i medlemsstater, hvilket betyder, at de skaber retsvirkning uden implementering, og skal dermed tillægges en høj retskildeværdi.

I 2019 blev CRR I ændret med indførelsen af den nye kapitalkravforordning CRR II. Ændringen omfatter blandt andet krav til kapitalgrundlag, markedsrisiko samt indberetnings- og oplysningskrav.¹⁸ Ændringerne i CRR II berører derved ikke den forrige forordnings (CRR I) formål eller tilsynsbeføjelsen, som nationale tilsynsmyndigheder i medlemsstater er givet. Ændringerne har således ikke indflydelse på afsnit 2.2 om Finanstilsynet og dets kompetencer. CRR I vil alene inddrages som bidrag til at belyse de beføjelser, som Finanstilsynet er delegeret, og til at belyse formålet bag implementeringen af CRD IV/V.

1.5.2.1.2 Direktiver

Som en del af ovennævnte kapitalkravpakke, blev kapitalkravdirektivet CRD IV vedtaget. CRD IV udgør de retlige rammer for adgangen til at udøve virksomhed som kreditinstitut og investeringsselskab.¹⁹ Direktivets art. 91, stk. 1 og 8 om ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed, er særlig relevant for undersøgelsesområdet. Direktiver er en bindende retsakt for

¹⁵ Nielsen mfl., *Finansret*, 2019, s. 207

¹⁶ Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 af 27. juni 2013 ([CRR I](#))

¹⁷ Munk-Hansen, *Retsvidenskabsteori*, 2022, s. 289

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/876 af 20. maj 2019 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 af 20. maj 2013 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår gearingegrad, net stable funding ratio, krav til kapitalgrundlag og nedskrivningsrelevante passiver, modpartskreditrisiko, markedsrisiko, eksponeringer mod centrale modparter, eksponeringer mod kollektive investeringsordninger, store eksponeringer og indberetnings- og oplysningskrav, og forordning (EU) nr. 648/2012 af 27. juni 2013 ([CRR II](#))

¹⁹ Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 af 27. juni 2013 ([CRR I](#)), præ. 5

medlemsstater med hensyn til dets formål, men det er op til hver enkelt medlemsstat, hvorledes bestemmelserne i direktivet implementeres i national lov.²⁰

Direktivet er et minimumsdirektiv, hvilket medfører, at medlemsstater kan indføre yderligere regler end de mindstekrav, der følger af direktivet.²¹ Direktivet skaber en høj retskildeværdi, idet direktivet er bindende.

I 2019 blev CRR IV ændret med indførelsen af det nye kapitalkravdirektiv CRD V. Med direktivet præciseres det i art. 91, stk. 1, at den finansielle virksomhed har hovedansvaret for at sikre, at dets ledelsesmedlemmer opfylder egnetheds- og hæderlighedskravene.²² Derudover præciseres begrebet uafhængighed i art. 91, stk. 8, sidste pkt. Med forbehold for relevante ændringer, inddrages CRD IV i forhold til at klarlægge kravene og formålet bag disse krav. CRD IV vil også inddrages i det omfang, det er relevant i henhold til de dertilhørende internationale retningslinjer fra de europæiske tilsyn på bank- og værdipapirområdet (EBA og ESMA). Dertil vil CRD V inddrages i det omfang, ændringerne har indflydelse på afhandlingens undersøgelsesområde.

Kravene og formålene bag art. 91 i CRD IV/V vil blive inddraget til at analysere og beskrive gældende ret i henhold til egnetheds- og hæderlighedskravene for ledelsesmedlemmer. Hertil vil udvalgte forbedrende dokumenter til direktivet bidrage til forståelse af lovgivers hensigt og formål med kravene.

1.5.2.1.3 Internationale retningslinjer

EU-reglerne suppleres af en række europæiske retningslinjer, som er udstedt af Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) og Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) samt af Den Europæiske Centralbank (ECB). Disse retningslinjer udgør ikke-bindende sekundære retskilder, og er i sig selv ikke en endegyldig retskilde.²³ Retskildeværdien

²⁰ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 289 f

²¹ *Ibid.* 291

²² Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2019/878 af 20 maj 2019 om ændring af direktiv 2013/36/EU, for så vidt angår fritagne enheder, finansielle holdingselskaber, blandede finansielle holding selskaber, aflønning, tilsynsforanstaltninger- og beføjelser og kapitalbevaringsforanstaltninger af 7. juni 2019 ([CRD V](#)), s. 17

²³ Sørensen mfl., EU-retten, s. 103 f

skal således ses i lyset heraf. Retningslinjerne er dog udtryk for "best practice" og udgør vigtige fortolkningsbidrag til Finanstilsynets praksis på området.²⁴ Danmark har bekræftet, at de følger EBA og ESMA's fælles retningslinjer, og anvendes således af Finanstilsynet til at træffe administrative afgørelser.²⁵

EBA og ESMA's "*Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner*" af 2. juli 2021²⁶ samt ECB's retningslinjer "*Guide to fit and proper assessments*" af december 2022²⁷, vil blive inddraget som inspiration og fortolkningsbidrag til besvarelsen af centrale begreber tilknyttet fit & proper-kravene. Retningslinjerne anvendes dermed ikke ud fra en betragtning af, at de har høj retskildemæssig værdi. ECB's retningslinjer anvendes primært for at få en baggrundsviden til de danske anbefalinger om fastlæggelse af kompetence og erfaring fra 2020, da der er sket en vis afsmitning herfra.²⁸ Idet det ikke relaterer sig til undersøgelsen i afhandlingen at klarlægge vurderingsprocesser, vil ECB's vurderingsproces, formodningstilgangen, til at vurdere ledelsesmedlemmers egnethed, ikke blive inddraget.

1.5.2.2 Dansk ret

1.5.2.2.1 Lov og forarbejder

Lov om finansiel virksomhed (FIL) er hovedloven for finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter.²⁹ For at fastlægge retstilstanden på afhandlingens afgrænsede område, vil FIL blive inddraget. Retskilden tilhører den højst prioriterede retskilde, loven, og har forrang for øvrige retskilder.³⁰ FIL § 64, stk. 1, nr. 1-6 regulerer kravene om egnethed og hæderlighed til

²⁴ Nielsen, Linda mfl., *Finansret*, 2019, s. 207

²⁵ Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders under Directive 2013/36/EU and Directive 2014/65/EU (ESMA35-36-2319 - [EBA/GL/2021/06](#)), s. 3

²⁶ EBA & ESMA, *Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner af 2. juli 2021* ([EBA/GL/2021/06](#))

²⁷ [ECB](#), *Guide to fit and proper assessments of December 2021*

²⁸ [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 14

²⁹ Lovbkg. nr. 406 af 29. marts 2022 om lov om finansiel virksomhed

³⁰ Munk-Hansen, *Retsvidenskabsteori*, 2022, s. 264

ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder, og er implementeret på baggrund af ovenstående direktiver (CRD IV/V). Loven skal derfor fortolkes ud fra ”*princippet om direktivkonform fortolkning*.”³¹ Det vil sige, at de nationale bestemmelser skal være i overensstemmelse med direktiverne.

Relevante udvalgte lovforarbejder til FIL, vil hertil blive inddraget, herunder L 175, L 119, L 133, L 158 og L109. Lovforarbejder er ikke en selvstændig retskilde, men anvendes som fortolkningsbidrag til besvarelsen af centrale begreber tilknyttet egnetheds- og hæderlighedskravene.³²

Udkastet til det nye lovforslag af 5. oktober 2022, som indeholder forslag til ændringer om reglerne om egnethed og hæderlighed, har ikke en egentlig retskildeværdi, idet lovforslaget stadig er i udkastform.³³ Dele af det nye udkast til lovforslag belyses alene i kapitel 6.

1.5.2.2.2 Retspraksis

Der er begrænset med retspraksis, som kan være med til at analysere og beskrive afhandlingens retsområde, idet negative fit & properafgørelser oftest bliver trukket tilbage af virksomheden, og når dermed ikke til domstolene.³⁴ Højesteretsdommen, U.2020.1036H, vil blive inddraget i afhandlingen som et fortolkningsbidrag til FIL § 64, stk. 1, nr. 6. Retspraksis udgør en høj retskildeværdi, lige efter loven. Dommen blev afsagt i Højesteret, hvilket er med til at skabe en høj præjudikatværdi på baggrund af den retlige trinfølge.³⁵

1.5.2.2.3 Administrativ praksis

Fit & propervurderinger er administrative afgørelser, der træffes af Finanstilsynet, hvorfor administrativ praksis bidrager til forståelse af retstilstanden på området. Administrativ praksis

³¹ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 290

³² *Ibid.*, s. 267

³³ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, straffeloven og forskellige andre love - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022

³⁴ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022, s. 4

³⁵ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 302

er en bindende retskilde for forvaltningsmyndigheder, idet afgørelser skal træffes ud fra gældende regler og idet omfang, der indgår et retligt skøn, skal lignende sager vurderes ud fra samme hensyn ("*indretningshensyn*").³⁶ Finanstilsynet skal i deres praksis, foretage konkrete afvejninger i forhold til de i loven konkrete hensyn for at sikre tilliden til samfundet, den finansielle sektor og den finansielle stabilitet. Administrativ praksis er dog ikke en traditionel retskilde, som er bindende for domstolene, men kan på baggrund af lang tids fulgt praksis, indgå i domstolenes retlige argumentation.³⁷ Idet der findes begrænset retspraksis på området, tillægges Finanstilsynets administrative praksis særlig vægt i fortolkningen af loven.

Finanstilsynets afgørelser offentliggøres alene i resuméform, hvorfor afgørelsernes generelle betragtninger, vil blive anvendt som fortolkningsbidrag til FIL § 64, stk. 1, herunder forståelsen af Finanstilsynets skønsmæssige vurdering af ledelsesmedlemmers egnethed- og hæderlighed. De udvalgte afgørelser omhandler ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed i pengeinstitutter og andre finansielle virksomheder. I kapitel 3 vil Finanstilsynets afgørelse af 27. maj 2010 (FIT2010.05.27) og Finanstilsynets tilkendegivelse overfor Danske Bank blive belyst.³⁸ I kapitel 4 vil Finanstilsynets afgørelse af 25. august 2021 (FIT2021.08.25), afgørelse af 13. december 2019 (FIT2019.12.13), afgørelse af 15. september 2015 (FIT2015.09.15) samt afgørelse af 26. oktober 2005 (FIT2005.10.25) blive inddraget som fortolkningsbidrag til hæderlighedskravet. Finanstilsynets afgørelser vil i afhandlingen blive refereret til med de angivne henvisninger. Flere af de nævnte afgørelser, er ikke offentligt tilgængelige på Finanstilsynets hjemmeside, men kan findes i kommentarerne til Lov om finansiel virksomhed.³⁹

1.5.2.2.4 Finanstilsynets vejledning, notater og anbefalinger

Finanstilsynet har udarbejdet en vejledning om egnetheds- og hæderlighedskravene.⁴⁰ Idet vejledninger er ikke direkte bindende for domstolene, inddrages vejledningen som et supplement

³⁶ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 351

³⁷ *Ibid.* s. 352

³⁸ Brenøe mfl., Lov om finansiel virksomhed, 2019, s. 373

³⁹ *Ibid.*, s. 371-382

⁴⁰ Finanstilsynet. Vejledning om krav i den finansielle lovgivning til direktørers og bestyrelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed (fit og proper) af 14. maj 2014 ([VEJ nr. 9421 af 15/05/2014](#))

til forståelse af reglerne i FIL. I 2022 har Finanstilsynet udarbejdet et notat om Finanstilsynets praksis og betragtninger om hæderlighedsvurderinger, som fungerer som et supplement til fit & proper-vejledningen fra 2014.⁴¹ Notatet inddrages i afhandlingen, idet Finanstilsynets vurderinger af ledelsesmedlemmers hæderlighed også foretages på baggrund heraf.

I afhandlingen inddrages endvidere Fagudvalgets anbefalinger om fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav fra 2020.⁴² Anbefalingerne har til formål at konkretisere kravene til direktionsmedlemmers og nøglepersoners kompetencer og erfaringer og dermed illustrere, hvornår Finanstilsynet godkender en fit & proper ansøgning. De i anbefalingerne foruddefinerede krav, inddrages som fortolkningsbidrag til fastlæggelsen af, hvad der kan udgøre et tilstrækkeligt niveau af erfaringer og kompetencer.

Fagudvalget har i deres anbefalinger forholdt sig til, hvordan de gældende krav om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring skal fortolkes. Der er alene tale om Fagudvalgets fortolkning, hvorfor retskildeværdien skal ses i lyset heraf. Dog udgør anbefalingerne væsentlige fortolkningsbidrag til forståelsen af egnethedsvurderingen af direktionsmedlemmer.

1.5.2.3 Litteratur

Som bidrag til forståelse af det i afhandlingen afgrænsede område, er juridisk litteratur anvendt. Litteraturen udgør ikke en retskilde, og anvendes alene i det omfang det tjener til den grundlæggende forståelse og juridiske argumentation.⁴³

1.5.3 Fortolkning

I afhandlingen vil centrale begreber tilknyttet fit & proper-kravene i FIL § 64, stk. 1 blive beskrevet og analyseret. Begreber som *tilstrækkelig*, *betryggende* og *forsvarlig*, kan give anledning til fortolkningstvivl, idet omfanget af disse beror på en skønsmæssig vurdering. I afhandlingen

⁴¹ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022

⁴² [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020

⁴³ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 397

anvendes ordlyds- og subjektiv formålsfortolkning. Ved uklarheder og behov for yderligere præcisering af bestemmelsens ordlyd, anvendes den subjektive formålsfortolkning. Med denne fortolkningsmetode, er det muligt at undersøge lovgivers hensigt med den konkrete bestemmelse ved inddragelse af lovforarbejder.⁴⁴ I afhandlingen anvendes endvidere princippet om direktivkonform fortolkning i tilfælde, hvor den nationale bestemmelse, er implementeret som følge af et direktiv.⁴⁵

1.6 Afhandlingens struktur

I afhandlingens kapitel 2 beskrives ledelsesreglernes grundlag og formål, der relaterer sig til egnetheds- og hæderlighedskravene samt Finanstilsynets kompetence. I kapitel 3 beskrives og analyseres egnethedskravet ved gennemgang af ordlyden i FIL § 64, stk. 1, nr. 1. I kapitel 4 beskrives og analyseres hæderlighedskravene ved gennemgang af ordlyden i FIL § 64, stk. 1, nr. 2, 3 og 6. I kapitel 5 konkluderes på afhandling problemformulering. Afslutningsvist foretages der i kapitel 6 en perspektivering til udkastet til det nye lovforslag, herunder overvejelser om, hvilken betydning de kommende lovændringer kan få for retstilstanden.

⁴⁴ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 312

⁴⁵ Ibid., s. 290

2 Kapitel

2.1 Ledelsesreglernes grundlag og formål

I følgende afsnit beskrives relevante ledelsesregler og retningslinjer samt formålene bag disse, idet det har relevans for den senere analyse. Endeligt vil Finanstilsynets kompetence beskrives, for at give en forståelse for Finanstilsynets rolle i vurderingen af egnetheds- og hæderlighedskravene. Flere af reglerne behandles mere nærgående i kapitel 3 og 4.

2.1.1 Kapitalkravforordning og kapitalkravedirektiv

Kapitalkravforordningen (CRR I) og kapitalkravedirektivet (CRD IV) blev vedtaget i 2013, og udgør de retlige rammer for adgangen til at udøve virksomhed som kreditinstitut og investeringsselskab, samt de tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringsselskaber.⁴⁶ Formålet med CRR I er at fastlægge ensartede bestemmelser om generelle tilsynsmæssige krav, som alle institutter, der er omfattet af tilsyn i henhold til CRD IV, skal opfylde på områderne kapitalgrundlagskrav, eksponeringskrav, likviditetskrav, indberetningskrav samt offentlighedskrav, jf. CRR I art. 1. Hertil fremhæves, at medlemsstater har mulighed for at indføre skærpede nationale regler for at styrke den finansielle stabilitet.⁴⁷ For at sikre at bestemmelserne i CRR I og CRD IV overholdes, skal de kompetente tilsynsmyndigheder udøve de beføjelser og procedurer, som er fastlagt i CRD IV, jf. art. 2, i CRR I. I Danmark er den kompetente tilsynsmyndig Finanstilsynet, som har kompetence til at udøve de i CRR I og CRD IV anførte beføjelser.

På baggrund af finanskrisen i 2008, har der været behov for at styrke ledelsen og dermed den finansielle stabilitet.⁴⁸ Det fremgår af forslaget til direktivet, at *”svagheder i ledelsen i en række institutter har været en medvirkende årsag til overdreven og uforsigtig risikotagning i banksektoren, som er resulteret i flere institutters fallit og systemiske problemer i medlemsstaterne og på*

⁴⁶ Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 af 27. juni 2013 ([CRR I](#)), præ. 5

⁴⁷ *Ibid.*, præ. 3

⁴⁸ [Forslag](#) til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn af 20. juli 2011. (KOM(2011) 453 endelig), s. 3

*verdensplan.*⁴⁹ Ifølge Kommissionen har direktivet dermed til formål at sikre, at risikostyringen bliver styrket, og foranstaltningerne skal bidrage til at undgå det enkelte institut påtager sig risici, som kan få konsekvenser for hele den finansielle sektor.⁵⁰ Det fremgår endvidere af forslaget til direktivet, at der har været behov for at præcisere og styrke de lovgivningsmæssige rammer for effektiv ledelse, idet bestemmelserne har været for generelle, og derfor skal udformes under hensyntagen til arten, omfanget og kompleksiteten af institutters aktiviteter.⁵¹ I dansk lovgivning er der implementeret en række krav, som virksomheden skal opfylde for at kunne anses for at have en effektiv virksomhedsstyring. Disse fremgår af FIL §§ 70 og 71, og de nærmere foranstaltninger, som finansielle virksomheder skal træffe hertil, er reguleret i ledelsesbekendtgørelsen.⁵² Nærværende afhandling søger ikke at behandle disse bestemmelser indgående, jf. afsnit 1.4, og er dermed kun kort beskrevet for at belyse omfanget af kravene til ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder.

Det fremgår endvidere af Kommissionens forslag til direktivet, at egnethedsvurderingen skal foretages som en samlet vurdering af ledelsen for at sikre, at ledelsen som helhed har den nødvendige viden, faglig kompetence og erfaring til at forstå instituttets virksomhed.⁵³ Hertil bemærker Europa-Parlamentet, at *"sammensætningen af ledelsesorganet også skal afspejle en tilstrækkelig bred vifte af erfaring."*⁵⁴ Det må med rimelighed antages, at det sætter store krav til pengeinstitutter, når de skal udvælge kandidater til ledelsesstillinger, idet sammensætningen af ledelsen og hvert enkelt ledelsesmedlem, skal opfylde kravene. Derudover ses, at den kollektive erfaring er vigtig i egnethedsvurderingen, og skal således ses i en bredere sammenhæng,

⁴⁹ [Forslag](#) til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn af 20. juli 2011. (KOM(2011) 453 endelig), s. 20 og CRD IV præ. 53

⁵⁰ *Ibid.* s. 8

⁵¹ *Ibid.* og CRD IV præ. 53-54

⁵² BKG. nr. 1103 af 30. juni 2022 om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. ([Ledelsesbekendtgørelsen](#))

⁵³ [Forslag](#) til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn af 20. juli 2011. (KOM(2011) 453 endelig), s. 11 f

⁵⁴ Europa-Parlamentets ændringsforslag til Kommissionens forslag - Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn med kreditinstitutter, forsikringsselskaber og investeringsselskaber i et finansielt konglomerat ([Bet. A7-0170/2012](#)), s. 184

idet de øvrige ledelsesmedlemmers kompetencer, også bør indgå i egnethedsvurderingen.⁵⁵ Den Europæiske Centralbank (ECB) fremhæver dog vigtigheden af, at kvalifikationerne også skal være opfyldt af hvert enkelt ledelsesmedlem, og ikke kun kollektivt i ledelsen.⁵⁶ Det fremgår ligeledes af ordlyden af CRD IV's art. 91, stk. 1, 1. pkt., at hvert enkelt ledelsesmedlem skal besidde tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring.

I Danmark foretages den individuelle vurdering af et ledelsesmedlem efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1, uafhængigt af de øvrige kompetencer i bestyrelsen og direktionen.⁵⁷ Det er imidlertid bestyrelsen, som skal sikre, at den finansielle virksomhed besidder tilstrækkelig kollektiv viden, faglig kompetence og erfaring, jf. FIL § 64 e. Formålet med et ledelsesmedlems egnethed er således at sikre en stærk ledelse, individuelt som kollektivt, der kan styrke den finansielle stabilitet og tilliden til den finansielle sektor. Nærværende afhandling søger ikke at behandle det kollektive krav for ledelsesmedlemmer indgående, jf. afsnit 1.4, og er dermed kun beskrevet kort for at belyse, at den kollektive erfaring kan få indflydelse på virksomheders udvælgelse af nye ledelsesmedlemmer.

I de tilgængelige forberedende dokumenter til direktivet (CRD IV), har Rådet og Europa-Parlamentet ikke fundet anledning til at fremsætte bemærkninger til fit & proper-emnet, hvilket med rimelighed må antages at være udtryk for, at de ikke har indvendinger til Kommissionens forslag. Det må således lægges til grund, at der har været bred enighed om, at der var behov for at styrke ledelsen. På denne baggrund blev kravene om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring samt tilstrækkeligt godt omdømme, hæderlighed, integritet og uafhængighed affattet i CRD IV's art. 91, stk. 1 og 8.

Sammenfattende har egnetheds- og hæderlighedskravene til ledelsen til formål at sikre en stabil finansiell sektor samt tilliden hertil.

⁵⁵ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2013/36/EU, om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, som ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF af 27. juni 2013 ([CRD IV](#)), art. 91, stk. 2 og 7

⁵⁶ ECB's udtalelse af 25. januar 2012 om et forslag til direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om et forslag til forordning om reguleringskrav for kreditinstitutter og investeringsselskaber af 11. april 2012 ([2012/C 105/01](#)), s. 15

⁵⁷ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

2.1.2 EBA og ESMA's retningslinjer

Som følge af den finansielle krise i 2008, som afslørede væsentlige mangler ved det finansielle tilsyn, blev den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA) etableret.⁵⁸ EBA får blandt andet til opgave at udarbejde udkast til tekniske standarder og retningslinjer med formålet om at sikre tilsynskonvergens og konsekvens i tilsynsmyndighederne i EU.⁵⁹ De kompetente myndigheder, i Danmark Finanstilsynet, skal anvende retningslinjerne i henhold til deres tilsyn, og i vurderingen af ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed. EBA har således fået delegeret kompetence til at udstede retningslinjer, herunder retningslinjer med henblik på at præcisere begreberne i CRD IV art. 91, jf. art. 91, stk. 12.

EBA har i samarbejde med Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA), udarbejdet *"Retningslinjer for vurderingen af egnetheden af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner"*.⁶⁰ Danmark har bekræftet, at de følger EBA og ESMA's fælles retningslinjer, og anvendes således af Finanstilsynet til at træffe administrative afgørelser.⁶¹

2.1.3 Lov om finansiel virksomhed

Implementeringen af kapitalkravdirektivets (CRD IV) art. 91, stk. 1 og stk. 8 om ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed er implementeret i lov om finansiel virksomhed (FIL) § 64, stk. 1. FIL indeholder generelt bestemmelser, der gennemfører dele af CRD IV samt medtager bestemmelser fra kapitalkravforordningen (CRR I) om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter. Både direktivet og forordningen anvender betegnelsen *"kreditinstitutter"*. Idet finansielle virksomheder, herunder pengeinstitutter kan udøve virksomhed inden for samme områder, som et kreditinstitut, er pengeinstitutter ligeledes omfattet af den europæiske regulering.

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/78/EF, [art. 1](#)

⁵⁹ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2013/36/EU, om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, som ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF af 27. juni 2013 ([CRD IV](#)), præ. 10

⁶⁰ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#))

⁶¹ Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders under Directive 2013/36/EU and Directive 2014/65/EU (ESMA35-36-2319 - [EBA/GL/2021/06](#)), s. 3

Der skete dog en stramning i den danske lovgivning, som gik videre end EU-lovgivningen, ved at nøglepersoner også blev omfattet af fit & properkravene.⁶² Nøglepersoner er i medfør af FIL § 64 c, stk. 4 ansatte, som er en del af den faktiske ledelse og ansatte, som er ansvarlige for nøglefunktioner i et pengeinstitut, og kan dermed få indflydelse på ledelsesmedlemmers arbejde og beslutninger. Nøglepersoner skal derfor på tilsvarende vis, som bestyrelses- og direktionenslemmer, leve op til kravene om egnethed og hæderlighed, jf. FIL § 61 c, stk. 4. Med henvisning til afsnit 1.4, vil nøglepersoner ikke blive belyst nærmere.

Bestyrelsen og direktionen i pengeinstitutter har forpligtelser og opgaver, som stiller krav til et vist niveau af kompetencer og erfaringer. Kravene til egnethed og hæderlighed er som nævnt reguleret i FIL § 64, stk. 1, nr. 1-6, som har følgende ordlyd:⁶³

"Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed

1) skal have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at kunne varetage hvervet eller stillingen,

2) skal have tilstrækkelig godt omdømme og kunne udvise hæderlighed, integritet og tilstrækkelig uafhængighed ved varetagelsen af hvervet eller stillingen,

3) må ikke være pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde,

4) må ikke have indgivet begæring om eller være under rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering,

5) må ikke på grund af sin økonomiske situation eller via et selskab, som medlemmet ejer, deltager i driften af eller har en væsentlig indflydelse på, have påført eller påføre den finansielle virksomhed tab eller risiko for tab og

⁶² [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 7

⁶³ Med L 184 nyaffattes kravene til egnethed og hæderlig. FIL § 64, stk. 1-4 ophæves og samler kravene i et nyt § 64, stk. 1, nr. 1-6.

6) må ikke have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at medlemmet ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde.”

Kravene efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1-6 skal til enhver tid være opfyldt, hvilket indebærer, at disse skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor ledelsesmedlemmet tiltræder i stillingen og i hele den periode, hvori den pågældende person varetager hvervet eller stillingen.⁶⁴

Med implementeringen af CRD V art. 91, stk. 1 præciseres i FIL § 64, stk. 3, at finansielle virksomheder har hovedansvaret for at sikre, at ledelsesmedlemmer og nøglepersoner til enhver tid har et tilstrækkeligt godt omdømme, og besidder tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at varetage deres opgaver.⁶⁵ Pengeinstitutter har dermed et stort samfundsmæssigt ansvar for, at ledelsesmedlemmer til en hver tid lever op til egnethed og hæderlighedskravene. Det blev endvidere præciseret i dansk ret, at hensynet til at oprette tilliden til den finansielle sektor, skulle indgå i vurderingen af, om et ledelsesmedlem opfylder kravene i FIL § 64, stk. 1.⁶⁶ Formålet med kravene er således at sikre en egnet og kompetent ledelse af institutter, for dermed at sikre tilliden til den finansielle sektor og den finansielle stabilitet, hvilket ses at være i overensstemmelse med formålet bag EU-reguleringen.

2.2 Finanstilsynets kompetence

I Danmark er Finanstilsynet den tilsynsførende institution, som er delegeret kompetence til at sikre, at bestemmelserne i CRR I og CRD IV overholdes, ved at udøve de beføjelser og procedurer, som er fastlagt i CRD IV, jf. forordningens art. 2. Det er endvidere præciseret, at Finanstilsynet har beføjelse til at afsætte ledelsesmedlemmer, såfremt de ikke opfylder kravene om egnethed og hæderlighed, jf. CRD V art. 91, stk. 1, 3. pkt. Finanstilsynets kompetence er herved udvidet således, at Finanstilsynet også kan afsætte ledelsesmedlemmer alene på baggrund af

⁶⁴ [L 109](#) om forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder og lov om kapitalmarkeder og om ophævelse af lov om finansiel stabilitet (Lov nr. 1447 af 11/09/2020), s. 83

⁶⁵ *Ibid.*

⁶⁶ [L 119](#) om forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., straffeloven, retsplejeloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 403 af 28. april 2014), s. 44

egnethedskriteriet.⁶⁷ Finanstilsynets mulighed for at gribe ind over for virksomheder og dets ledelsesmedlemmer, der groft uagtsomt eller gentagne gange har overtrådt hvidvaskloven, var på tidspunktet for implementeringen af CRD V, allerede gældende i dansk ret.⁶⁸

Finanstilsynets kompetence til at påse overholdelse af kapitalforordningen og kapitalkravdirektivet er implementeret i FIL § 344, stk. 1. På denne baggrund skal Finanstilsynet foretage vurderingen af ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed, samt løbende påse overholdelse af kravene i CRD IV/V art. 91 og FIL § 64, stk. 1. Finanstilsynet har dermed mulighed for at påbyde en finansiel virksomhed at afsætte en direktør eller nøglepersoner, samt påbyde et bestyrelsesmedlem at nedlægge sit hverv, såfremt disse ledelsesmedlemmer ikke opfylder egnethed- og hæderlighedskravene, jf. FIL § 351. Tilsynsfunktionen har generelt til formål at fremme den finansielle stabilitet samt tilliden til finansielle virksomheder og markeder, jf. FIL § 344, stk. 2.

Finanstilsynet skal således i deres administrative afgørelser, foretage konkrete afvejninger i forhold til de i loven konkrete hensyn for at sikre tilliden til samfundet, den finansielle sektor og den finansielle stabilitet. Finanstilsynet er endvidere underlagt forvaltningsretlige principper, herunder official- og proportionalitetsprincippet, og skal dermed træffe afgørelser på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.⁶⁹ Et ledelsesmedlem kan dermed ikke få en negativ afgørelse, hvis der ikke er berettiget tvivl.

⁶⁷ [L 109](#) om forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder og lov om kapitalmarkeder og om ophævelse af lov om finansiel stabilitet (Lov nr. 1447 af 11/09/2020), s. 57

⁶⁸ [L 184](#) om forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

⁶⁹ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022, s. 8

3 Kapitel

3.1 Egnethedskravet

Nærværende kapitel indeholder en analyse af centrale begreber tilknyttet egnethedskravet i FIL § 64, stk. 1, nr. 1 for derved at klarlægge, hvorledes et ledelsesmedlem kan opfylde kravet. Et begreb som *"tilstrækkelig"* kan give anledning til fortolkningstvivl, idet omfanget af dette beror på en skønsmæssig vurdering.

3.1.1 Egnethedsvurdering ud fra FIL § 64, stk. 1, nr. 1

Kravet om egnethed (fit-kravet) er reguleret i FIL § 64, stk. 1, nr. 1 og er defineret som følgende:

"Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed skal have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at kunne varetage hvervet eller stillingen."

Bestemmelsen implementerer dele af CRD IV's art. 91, stk. 1, 1. pkt., og præciserer kravene til det enkelte ledelsesmedlems egnethed i en finansiel virksomhed.⁷⁰ Som det fremgår af ovenstående, skal et ledelsesmedlem besidde en række kompetencer og erfaringer, men spørgsmålet er imidlertid hvad der anses som tilstrækkeligt.

Kommissionen beskriver i forslaget til direktivet, at et ledelsesmedlem skal have *"passende viden, faglig kompetence og erfaring"* for at opfylde egnethedskriteriet.⁷¹ Europa-Parlamentet og Rådet anvender formuleringen *"den nødvendige viden og faglige kompetence til at kunne sikre en korrekt og forsvarlig ledelse af instituttet."*⁷² Selve ordlyden *"tilstrækkelig"* i den danske bestemmelse, svarer til ordlyden i art. 91, stk. 1, i CRD IV. Formålet med at indføre et direktiv er at harmonisere lovgivningen på tværs af medlemsstater, og er en bindende retsakt med hensyn til dets formål.⁷³ Den danske og europæiske regulering har begge til formål at sikre en ledelse,

⁷⁰ [L 133](#) om Forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love (Lov nr. 268 af 25/03/2014), s. 97

⁷¹ [Forslag](#) til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn af 20. juli 2011. (KOM(2011) 453 endelig), s. 11 f

⁷² Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2013/36/EU, om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, som ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF af 27. juni 2013 ([CRD IV](#)), præ. 59

⁷³ Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2022, s. 290

der kan styrke den finansielle stabilitet og tilliden til den finansielle sektor. Det kan derfor med rimelighed antages, at ordlyden dækker over samme begreb, selvom der anvendes forskellige ord.

Det fremgår endvidere af de danske forarbejder, at der ikke kan stilles generelle kriterier for hvilke teoretiske og praktiske krav, som vedkommende skal opfylde for at have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring. Vurderingen skal i stedet for tage udgangspunkt i den konkrete stilling samt den finansielle virksomheds type og størrelse.⁷⁴

3.1.1.1 Tilstrækkelighed i forhold til stillingen

Det er afgørende for vurderingen hvilken stilling, der er tale om da der i praksis stilles mindre krav til et bestyrelsesmedlem end en direktør. Begrundelsen for at der stilles mindre krav til bestyrelsesmedlemmer end en direktør kan ses ved at der ikke stilles generelle krav til, at et bestyrelsesmedlem skal have en særlig indsigt i finansielle virksomheders forhold.⁷⁵

Argumenter herfor ses i administrativ praksis fra Finanstilsynet. I Finanstilsynets afgørelse FIT2010.05.27 fremgik det, at en direktør i et skadeforsikringselskab ikke tidligere havde erfaring og finansiell indsigt i skadeforsikringselskaber, og dermed kunne vedkommende ikke vurderes egnet.⁷⁶ Virksomheden havde outsourcet virksomhedens forsikringstekniske beslutninger, og direktøren var ansat til at administrere disse. Finanstilsynet har i sin vurdering lagt vægt på, at direktøren manglede forsikringsteknisk erfaring, og dermed ikke var i stand til at efterleve særlige regler, som tilkommer direktionen i forsikringselskaber.⁷⁷ Direktøren havde således ikke en særlig indsigt inden for skadeforsikringshvervet, og kunne på denne baggrund ikke vurderes egnet til at varetage direktørstillingen i medfør af FIL § 64, stk. 1, nr. 1.

Selvom afgørelsen omhandler særlige regler, som tilkommer direktionen i et forsikringselskab, kan det udledes at en direktør i kraft af sin stilling, skal besidde finansiell indsigt inden for

⁷⁴ [L 133](#) om Forslag til Lov om ændring af lov om finansiell virksomhed og forskellige andre love (Lov nr. 268 af 25/03/2014), s. 97

⁷⁵ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskeloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57 og Finanstilsynets vejledning af 2014, pkt. 5.1.

⁷⁶ [Finanstilsynets](#) afgørelse af 27. maj 2010 om Lov om finansiell virksomhed § 64, stk. 1 – manglende egnethed til at bestride stilling som direktør i skadeforsikringselskab (FIT2010.05.27), s. 1

⁷⁷ *Ibid.*

den specifikke virksomhedstype, hvori direktøren varetager sin stilling for at opfylde kravet om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring.

Samme retning følger af forarbejderne, da det kan være tilstrækkeligt for et bestyrelsesmedlem at have indsigt i en anden branche eller lokale forhold.⁷⁸ Dermed må det med rimelighed antages, at der stilles mindre omfattende krav til bestyrelsesmedlemmer end direktionsmedlemmer.

Et tænkt eksempel herpå tager udgangspunkt i ovenstående afgørelse FIT2010.05.27. Her ønsker direktøren i stedet at tiltræde stillingen som bestyrelsesmedlem. Personen har ingen erfaring inden for skadeforsikring, men har igennem en længerevarende periode været ansat i en mindre lokal sparekasse, hvor vedkommende har fået en særlig indsigt i finansielle forhold, som er særlig relevant for forsikringssekskabet. Da kandidaten, i dette tilfælde, har erfaring fra en anden branche, vil vedkommende formentligt opfylde kravet om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring som bestyrelsesmedlem.

Endvidere kan der være forskel på, om en person skal tiltræde stillingen som direktionsmedlem eller administrerende direktør, jf. Finanstilsynets tilkendegivelse overfor Danske Bank i oktober 2018.⁷⁹ Finanstilsynet fandt, at et direktionsmedlem i banken ikke kunne godkendes som administrerende direktør, idet det var et krav, at personen havde længere tids erfaring i pengeinstituttet med henvisning til specifikke forretningsområder i banken.⁸⁰

Hvilke argumenter Finanstilsynet ellers har lagt vægt på i deres vurdering er ikke offentligt tilgængeligt, idet virksomheden har tilbagekaldt sin ansøgning.⁸¹ Idet vedkommende allerede var en del af direktionen, og dermed var fit & proper-godkendt til denne stilling, kan det udledes, at varigheden af en persons erfaring sammenholdt med den specifikke stilling i virksomheden, skal indgå i vurderingen af et ledelsesmedlems tilstrækkelig viden, faglige kompetence og erfaring efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1.

⁷⁸ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

⁷⁹ Brenøe mfl., Lov om finansiel virksomhed, 2019, s. 373

⁸⁰ *Ibid.*

⁸¹ [Berlingske](#), Finanstilsynet afviser ny Danske Bank-topchef, af 17. oktober 2018

Ifølge de danske anbefalinger om fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav kan det være tilstrækkeligt, hvis kandidaten har haft ti års nylig praktisk erfaring indenfor områder relateret til virksomhedens forretningsmodel. En rimelig andel skal være opnået i en ledelsesrolle. Hvis vedkommende derimod skal tiltræde som direktionsmedlem, kan det være tilstrækkeligt med fem års erfaring opnået inden for konkrete ansvarsområder.⁸² Det ses herved at der i anbefalingerne er fem års forskel på varigheden af den erfaring, som en administrerende direktør og direktionsmedlem, skal have.⁸³ Disse foruddefinerede kriterier i anbefalingerne er alene udtryk for hvilket niveau af kompetencer og erfaringer, som Finanstilsynet altid vil anse for værende tilstrækkelige for at opfylde egnethedskravet. Det er dog tvivlsomt om disse foruddefinerede kriterier er i overensstemmelse med gældende ret. Loven er klar og tydelig omkring, at der ikke kan stilles generelle kriterier, idet det altid vil være en konkret vurdering i forhold til stillingen og virksomheden. Det kan dog udledes, at der er forskel på, om en kandidat skal tiltræde stillingen som administrerende direktør eller direktionsmedlem. Dette kan skyldes, at den administrerende direktør er ansvarlig for den øvrige direktion, hvorfor der også må stilles højere krav til denne.

3.1.1.2 Tilstrækkelighed i forhold til virksomhedens type og størrelse

Det fremgår af forarbejderne, at egnethedsvurderingen også skal foretages i henhold til den finansielle virksomheds type og størrelse, da der stilles skærpede krav til større og mere komplekse virksomheder.⁸⁴ Begrundelsen herfor kan være, at der i større og mere komplekse institutter, er forbundet større risici for private- og offentlige virksomheder og for samfundsøkonomien generelt, hvis et sådant institut får vanskeligheder eller ender i konkurs.⁸⁵

Ifølge Finanstilsynet bestemmes størrelsen af pengeinstitutter efter instituttets kapitalstørrelse, og de inddeles heraf i fire grupper, hvor systemisk vigtige institutter (SIFI'er) omfatter

⁸² [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 20 f

⁸³ Der er taget udgangspunkt i anbefalingerne om SIFI'er, idet Danske Bank er et SIFI

⁸⁴ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56 og Finanstilsynets vejledning af 2014, pkt. 5.1.

⁸⁵ Nielsen mfl., Finansret, 2019, s. 352

gruppe 1-pengeinstitutter.⁸⁶ Større virksomheder må i denne sammenhæng, antages at henvise til SIFI'er, som netop på baggrund af dets størrelse og dermed forbundne risici, kan få mere vidtgående konsekvenser for samfundet. Modsat kan kompleksiteten være forbundet med hvilke aktiviteter virksomheden udfører, hvoraf det nødvendigvis ikke kan udledes, at en stor virksomhed er mere kompleks.⁸⁷ Kompleksiteten af en virksomheds forretningsgange og politikker skal dermed stemme overens med virksomhedens kompleksitet, og der skal træffes nødvendige foranstaltninger til at mitigere virksomhedens risici på baggrund af virksomhedens aktiviteter.⁸⁸ I forarbejderne findes følgende eksempel:

"Det er således muligt, at en person på baggrund af dennes uddannelsesmæssige baggrund og hidtidige ledelseserfaring opfylder kravet om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at lede et mindre, lokalt pengeinstitut, men at det ikke gør sig gældende i forhold til en direktørpost i en stor landsdækkende bank".⁸⁹

Det kan udledes heraf at virksomhedens størrelse og kompleksitet er forhold, som har afgørende betydning for den samlede vurdering af et ledelsesmedlems tilstrækkelige viden, faglig kompetence og erfaring, idet der stilles større krav hertil. Dette må også anses at være i overensstemmelse med hensynet til at sikre tilliden til den finansielle sektor og finansielle stabilitet, da der kan være forbundet større risici ved mere komplekse og større virksomheder.

Her kan Finanstilsynets tilkendegivelse overfor Danske Bank igen inddrages.⁹⁰ I tilkendegivelsen kan det med rimelighed udledes, at der også kan være forskel på om en administrerende direktør tiltræder i stillingen i et SIFI eller i et øvrigt pengeinstitut. Ifølge de danske anbefalinger vil det være tilstrækkeligt, hvis vedkommende havde haft ti års nylig praktisk erfaring som administrerende direktør i et SIFI og fem års erfaring som administrerende direktør for øvrige

⁸⁶ [Finanstilsynets](#) hjemmeside. Pengeinstitutternes størrelsesgruppering af 20. december 2021

⁸⁷ Brenøe mfl., Lov om finansiell virksomhed, 2019, s. 373

⁸⁸ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 9

⁸⁹ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56 + Finanstilsynets vejledning af 2014, pkt. 5.1.

⁹⁰ [Berlingske](#). Finanstilsynet afviser ny Danske Bank-topchef af 17. oktober 2018

pengeinstitutter.⁹¹ For den øvrige direktion i et SIFI vil fem års erfaring inden for et konkret ansvarsområde være tilstrækkeligt. Til den øvrige direktion er der alene krav om finansiel indsigt inden for den specifikke virksomhedstype.⁹² Det kan herved ses, at der i danske anbefalinger er fem års forskel på varigheden af den erfaring, som en administrerende direktør skal have i henholdsvis et SIFI og øvrige pengeinstitutter. Det ses endvidere, at der ikke stilles krav om varighed for direktionen i øvrige pengeinstitutter, så længe direktionen besidder en særlig finansiel indsigt. Det er tvivlsomt om de i anbefalingerne foruddefinerede kriterier, er i overensstemmelse med gældende ret, idet loven er klar og tydelig herom. Det kan dog udledes at kravene til varigheden af en persons erfaring gradueres efter instituttet størrelse og er et forhold, som indgår i vurderingen af et ledelsesmedlems tilstrækkelig viden, faglige kompetence og erfaring efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1. Desuden ses det at være i overensstemmelse med dansk ret, at direktionen skal have en specifik finansiel indsigt, jf. afsnit 3.1.1.1.

3.1.1.3 Tilstrækkelighed i forhold til teoretisk og praktisk erfaring

Som tidligere nævnt stiller reguleringen ikke generelle krav til hvorledes et ledelsesmedlem opfylder kravet om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring. Denne vurdering skal i stedet for foretages ud fra den konkrete stilling og virksomhedens type og størrelse, som det er gennemgået i ovenstående afsnit.

De danske forarbejder lægger op til, at relevant uddannelse, tidligere ansættelse inden for den finansielle sektor samt ledelseserfaring kan blive inddraget i vurderingen af tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring.⁹³ Det bliver dog ikke uddybet, hvorledes de teoretiske og praktiske krav skal forstås. Det er derfor relevant at inddrage EBA og ESMA's retningslinjer, som fortolkningsbidrag til forståelsen af egnethedskravet.

⁹¹ [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 20 f

⁹² *Ibid.*

⁹³ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

Uddannelse

Ligesom de danske forarbejder lægger retningslinjerne op til, at vurderingen af en kandidats egnethed, bør omfatte vedkommendes profil og uddannelsesniveau, herunder uddannelse inden for bank- og finansområdet.⁹⁴ Hertil fremgår det at en række uddannelser anses for at være særlig relevant for en ledelsesstilling i en finansiel virksomhed, herunder uddannelse inden for *"bank- og finansvirksomhed, økonomi, jura, regnskab, revision, administration, finansielt tilsyn samt informationsteknologi."*⁹⁵

Begrundelsen for at nævnte uddannelser kan være relevante for egnethedsvurderingen, kan være begrundet i de krav, der stilles til bestyrelsens opgaver i FIL § 70 samt de krav, der stilles til et instituts virksomhedsstyring i medfør af FIL § 71. At ledelsesmedlemmer netop har den relevante uddannelsesmæssige baggrund for at kunne deltage kompetent i ledelsens opgaver. Da nærværende afhandling, jf. afsnit 1.4, ikke søger at behandle disse bestemmelser indgående, vil nogle af bestyrelsens opgaver kun kort inddrages i nedenstående eksempel. Dette gøres for at klarlægge, hvorfor de nævnte uddannelser kan være relevante for vurderingen af tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring. I det følgende vises et tænkt eksempel på ovenstående:

En kandidat ønsker at tiltræde som bestyrelsesmedlem i et pengeinstitut. Kandidaten har en Finansuddannelse inden for bank og realkredit (bankrådgiver) og har en længerevarende praktisk erfaring som bankrådgiver i en mindre sparekasse. Bestyrelsesstillingen kræver blandt andet, at kandidaten skal identificere og kvantificere pengeinstitutts risici samt fastlægge hvilke og hvor store risici instituttet vil påtage sig i forbindelse med virksomhedens udbudte aktiviteter. Det må antages, at vedkommende på baggrund af sin uddannelse samt langvarige praktiske erfaring som bankrådgiver er kompetencegivende, og dermed har tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at tiltræde stillingen som bestyrelsesmedlem i pengeinstituttet.

I retningslinjerne anføres imidlertid, at egnethedsvurderingen ikke alene skal foretages på baggrund af den uddannelsesmæssige baggrund, men at den også bør inddrage kandidatens

⁹⁴ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøgelfunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 19

⁹⁵ *Ibid.*

praktiske erfaring. Viden og faglige kompetencer som er erhvervet i tidligere stillinger, afhænger især af virksomhedens art, størrelse og kompleksitet samt funktionen, som vedkommende har varetaget.⁹⁶ Det kan med rimelighed antages at vurderingen af relevant uddannelse vil sikre en stærk ledelse, og dermed vil forholdet være proportionalt i forhold til at sikre hensynet til samfundstilliden og tilliden til den finansielle sektor.

Teoretisk og praktisk erfaring

Egnethedsvurderingen om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring bør endvidere tage hensyn til den teoretiske og praktiske erfaring, som et ledelsesmedlem har tilegnet sig. I medfør af retningslinjerne vil det i denne sammenhæng blandt andet være relevant at inddrage en persons erfaring i relation til *"bank- og finansmarkeder, regnskabsføring og revision, lovgivningsmæssige krav og rammer samt fortolkning af et instituts finansielle oplysninger, afdækning af centrale problemstillinger på grundlag af disse oplysninger og passende kontrol og foranstaltninger."*⁹⁷

Som et eksempel på sidstnævnte, kan der henvises til Finanstilsynets afgørelse FIT2010.05.27, som er behandlet ovenfor. Det fremgik, at en kandidat ikke kunne godkendes til stillingen som direktør i et forsikringselskab, idet direktøren manglede den fornødne forsikringstekniske erfaring til at kunne bestride hvervet.⁹⁸ Direktøren ville dermed ikke være i stand til at afdække potentielle problemer og træffe passende foranstaltninger samt kontrollere om virksomheden efterlevede reguleringen på forsikringsområdet, som netop var en del af direktørens ansvarsområde. Det antages på denne baggrund, at direktøren ikke har haft den fornødne teoretiske eller praktiske erfaring, og dermed heller ikke kan efterleve kravet om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring.

⁹⁶ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 19 f

⁹⁷ Ibid., s. 20

⁹⁸ [Finanstilsynets](#) afgørelse af 27. maj 2010 om Lov om finansiel virksomhed § 64, stk. 1 – manglende egnethed til at bestride stilling som direktør i skadesforsikringselskab (FIT2010.05.27), s. 1

Ifølge de danske anbefalingerne om fastlæggelse af kompetence og erfaringer, kan det udledes, at det kan have været tilstrækkeligt, hvis direktøren har haft specifik teoretisk og praktisk erfaring inden for forsikringsområdet.⁹⁹

Et andet eksempel fremgår af Fagudvalgets anbefalinger: *"Det bør f.eks. ikke være muligt at blive fit & proper-godkendt til en stilling som medlem af direktionen med ansvar for kreditområdet uden at have erfaring fra dette område."*¹⁰⁰ Det kan formentligt skyldes, at direktionsmedlemmet ikke vil være i stand til at kunne identificere, vurdere og kontrollere eventuelle risici inden for kreditområdet. Ud fra dette eksempel må det antages, at vedkommende ikke har tilstrækkelig erfaring inden for bank- og finansmarkedet, herunder viden og erfaring på kreditområdet, som må forventes at være nødvendigt for at forstå og tilrettelægge risikostyringen på kreditområdet. De teoretiske og praktiske krav kan således være med til at sikre en stærk ledelse og i sidste ende sikre hensynet til samfundstilliden til den finansielle sektor og den finansielle stabilitet.

Ledelseserfaring

Ligesom i de danske forarbejder, omfatter vurderingen af egnethedskravet også direktionsmedlemmers praktiske og faglige erfaring fra en ledelsesposition, som er erhvervet over en tilstrækkelig lang periode.¹⁰¹ Det fremgår dog, at korterevarende ledelsesstillinger også kan indgå i vurderingen, men er i sig selv ikke tilstrækkelige. Der bør i vurderingen blandt andet tages hensyn til tidligere ledelsesstillinger, herunder varighed, type og kompleksiteten af virksomheden, som vedkommende havde ansvar for samt antal underordnede.¹⁰² Begrundelsen for at varighed, type og kompleksitet kan få betydning for vurderingen, må med rimelighed antages at være af samme grunde, som netop blev gennemgået ovenfor i afsnit 3.1.1.1 og 3.1.1.2.

⁹⁹ [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 20 f

¹⁰⁰ *Ibid.*, s. 34

¹⁰¹ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 20

¹⁰² *Ibid.*

Et tænkt eksempel vil tage udgangspunkt i Finanstilsynets tilkendegivelse overfor Danske Bank, hvor et direktionsmedlem ikke kunne godkendes som administrerende direktør, fordi vedkommende havde behov for længere tids erfaring inden for specifikke forretningsområder i banken.¹⁰³ Ifølge de danske anbefalinger kan det være tilstrækkeligt, hvis en administrerende direktør har opnået en rimelig andel af de fem års praktisk erfaring fra en ledelsesrolle, samt konkret ledelseserfaring inden for et konkret ansvarsområde.¹⁰⁴ For den øvrige direktion kan det være tilstrækkeligt, hvis der er opnået tre års praktisk ledelseserfaring, dog uden krav om personaleansvar.¹⁰⁵ Det kan derfor forestilles at selv samme person ville have tilstrækkelig ledelseserfaring til at lede et mindre pengeinstitut, hvor kravene for ledelseserfaring er mindre. De foruddefinerede kriterier er udtryk for hvilket kompetence- og erfaringsniveau, som Finanstilsynet altid vil anse for værende tilstrækkelige for at opfylde egnethedskravet. Det er dog tvivlsomt om, der kan opstilles foruddefinerede krav, idet der ifølge lovgivningen ikke kan stilles generelle kriterier. Det vil ifølge dansk ret altid være en konkret vurdering. Imidlertid kan det udledes, at en kandidats ledelseserfaring har betydning for direktionsmedlemmers tilstrækkelige viden, faglig kompetence og erfaring.

Selve kravet om ledelseserfaring kan med rimelighed antages at være i overensstemmelse med formålet bag kravene, idet det er vigtigt, at finansielle virksomheder ledes af erfarne direktører for at sikre hensynet til samfundstilliden til den finansielle sektor og finansielle stabilitet.

Andre kompetencer

Afhængigt af den konkrete stilling, herunder hvilken rolle og opgaver som det enkelte ledelsesmedlem skal varetage, lægger retningslinjerne tillige op til, at der i egnethedsvurderingen bør lægges vægt på personlige kompetencer, herunder kvalifikationer som beslutsomhed og dømmekraft.¹⁰⁶ EBA og ESMA's lægger derved i deres retningslinjer op til en udvidet fortolkning af

¹⁰³ [Berlingske](#). Finanstilsynet afviser ny Danske Bank-topchef af 17. oktober 2018, s. 2

¹⁰⁴ [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 20 f

¹⁰⁵ *Ibid.*

¹⁰⁶ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøglefunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 19

kompetencekrav for ledelsesmedlemmer, idet hverken direktivet eller den danske lovgivning umiddelbart lægger op til en bedømmelse af et ledelsesmedlems personlige kompetencer.

Fagudvalget giver i de danske anbefalinger udtryk for, at personlige kompetencer kan være svære at formulere i en lov eller vejledning, idet der er tale om en subjektiv vurdering. Udvalget underkender dog ikke vigtigheden heraf, idet gode faglige kompetencer i sig selv ikke nødvendigvis er tilstrækkelige, men skal løftes af ledelsesmedlemmets personlige kompetencer ved f.eks. at inddrage sine holdninger og argumentere for dem i en vigtig beslutningstagen.¹⁰⁷ Det må antages at være et relevant supplement i virksomheders udvælgelse af ledelsesmedlemmer. Det er formentligt allerede et moment, som virksomheder lægger vægt på, idet det også er i virksomheders interesse. Selvom lovgivningen ikke lægger op til en bedømmelse af personlige kompetencer, må det antages at være i overensstemmelse med lovgivers hensigt og formål med reguleringen, idet det er vigtigt at sikre, at kompetente ledelsesmedlemmer også kan træffe velinformerede beslutninger og handle på dem. Det vil være med til at løfte ansvaret for at sikre de særlige hensyn bag den finansielle regulering.

3.2 Delkonklusion

Egnethedsvurderingen af et ledelsesmedlems tilstrækkelige viden, faglig kompetence og erfaring tager udgangspunkt i den konkrete stilling og konkrete virksomhed, som ledelsesmedlemmet skal tiltræde i. Det er en konkret vurdering, hvad der er tilstrækkeligt, men der er nogle momenter, der skal lægges vægt på for at afgøre dette.

På baggrund af analysen ses det at tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring vurderes at være opfyldt, hvis et bestyrelsesmedlem har en særlig indsigt i anden branche eller lokale forhold, som er relevant for den pågældende virksomhedstype.¹⁰⁸ En direktør skal derimod i kraft af sin stilling besidde finansiell indsigt inden for den specifikke virksomhedstype, hvori direktøren varetager sin stilling, for at vedkommende kan opfylde kravet om tilstrækkelig

¹⁰⁷ [Anbefalinger](#) til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020, s. 16

¹⁰⁸ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

viden, faglig kompetence og erfaring. Der er således forskel på egnethedsvurderingen af et bestyrelses- og direktionsmedlem.

Varigheden af et ledelsesmedlems erfaring sammenholdt med den specifikke stilling i virksomheden, er et afgørende forhold, for at vurdere tilstrækkelig viden, faglige kompetence og erfaring. Det blev udledt, at det som udgangspunkt kan være tilstrækkeligt, hvis en administrerende direktør har haft ti års erfaring, og at den øvrige direktion fem års erfaring. Det blev endvidere udledt, at kravene til varigheden af en persons erfaring gradueres efter instituttet størrelse og kompleksitet.¹⁰⁹

Et ledelsesmedlems uddannelse, herunder teoretisk og praktisk erfaring, samt ledelseserfaring viser at være et afgørende moment i vurderingen af tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring. Det blev udledt, at det som udgangspunkt kan være tilstrækkeligt, hvis en administrerende direktør har fem års ledelseserfaring og tre år for den øvrige direktion i pengeinstitutter. Det må med rimelighed antages, at disse krav vil være med til at sikre en stærk ledelse og i sidste ende sikre hensynet til samfundstilliden til den finansielle sektor og den finansielle stabilitet.

Det kan være tvivlsomt om retningslinjerne vedrørende et ledelsesmedlems personlige kompetencer, skal være en del af egnethedsvurderingen, idet gældende ret ikke har forholdt sig hertil. Dog må det antages at være et vigtigt element, at et ledelsesmedlem på baggrund af sine personlige kompetencer kan udfordre de øvrige ledelsesmedlemmers beslutninger for at sikre en forsvarlig ledelse.

¹⁰⁹ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

4 Kapitel

4.1 Hæderlighedskravet

Følgende kapitel indeholder en analyse af centrale begreber tilknyttet hæderlighedskravet i FIL § 64, stk. 1, nr. 2, 3 og 6 for at klarlægge, hvorledes et ledelsesmedlem kan opfylde kravet. Begreber som *"tilstrækkelig"*, *"betryggende"* og *"forsvarlig"* kan give anledning til fortolkningstvivel, idet omfanget af disse beror på en skønsmæssig vurdering.

I vurderingen af et ledelsesmedlems hæderlighed, indgår også om vedkommende har været involveret i konkursrelateret situationer eller har påført en virksomhed et tab eller risiko herfor efter FIL § 64, stk. 1, nr. 4-5. Med henvisning til afsnit 1.4 vil følgende afsnit alene behandle FIL § 64, stk. 1, nr. 2, 3 og 6.

4.1.1 Hæderlighedsvurdering ud fra § 64, stk. 1, nr. 2

Kravet om hæderlighed (proper-kravet) reguleres blandt andet i FIL § 64, stk. 1, nr. 2 og har følgende ordlyd:

"Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed skal have tilstrækkelig godt omdømme og kunne udvise hæderlighed, integritet og tilstrækkelig uafhængighed ved varetagelsen af hvervet eller stillingen."

Bestemmelsen implementerer dele art. 91, stk. 1, 1. pkt. og stk. 8 i CRD IV, og præciserer hæderlighedskravet til ledelsesmedlemmer. Som det fremgår ovenfor, skal ledelsesmedlemmer opfylde en række kriterier, men spørgsmålet er imidlertid, hvad de forskellige begreber omfatter, og hvad der anses som tilstrækkeligt for at blive vurderet hæderlig.

Et ledelsesmedlem skal først og fremmest skal have et godt omdømme for at være hæderlig. Ifølge forarbejderne anses et ledelsesmedlem for at have et tilstrækkeligt godt omdømme, *"hvis andet ikke er påvist, og hvis der ikke er nogen grund til at nære begrundet tvivl om vedkommendes gode omdømme."*¹¹⁰ Modsat fremgår det af forarbejderne, at et ledelsesmedlem ikke har et

¹¹⁰ [L184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

tilstrækkeligt godt omdømme, hvis pågældendes forretningsmæssige eller personlige adfærd ”giver anledning til begrundet tvivl om vedkommendes evner til at sikre en sund og sikker ledelse af virksomheden.”¹¹¹

Heraf kan det udledes, at udgangspunktet for et tilstrækkeligt godt omdømme må være, at andet ikke beviser det modsatte, og at ledelsesmedlemmet dermed formodes at have forudsætningerne for at sikre en stabil ledelse. Finanstilsynet skal blandt andet lægge vægt på alle strafbare og administrative overtrædelser, der er foretaget i den virksomhed, hvori personen var en del af ledelsen samt eventuelle inddragelser af finansielle tilladelser.¹¹² Et eksempel herpå ses i forarbejderne, hvor en direktør kan antages at være uhæderlig og have et dårligt omdømme, hvis en virksomhed, hvori vedkommende har været en del af ledelsen, gentagne gange har fået påbud fra Finanstilsynet og efterfølgende ikke efterkommer disse.¹¹³ Det vil give en formodning om, at vedkommende ikke på betryggende vis kan varetage virksomhedens finansielle interesser, og virksomheden dermed kan lide et omdømmetab, som kan få indflydelse på den finansielle sektors omdømme generelt. Det kan udledes heraf at en persons handling ved gentagne overtrædelser, er et bedømmelsesparameter for en persons omdømme og hæderlighed.

I henhold til at opretholde den finansielle sektors omdømme samt samfundets tillid til sektoren, kan karakteren og omfanget af overtrædelser indgå i vurderingen, idet bagatellignende overtrædelser ikke nødvendigvis kan føre til, at en person er uhæderlig.¹¹⁴ Påbud og påtaler fra Finanstilsynet er dog altid et udtryk for, at en virksomhed eller personer i virksomheden har handlet i strid med lovgivningen.¹¹⁵ I Finanstilsynets afgørelse FIT2021.08.25, blev en kandidat ikke fit & proper-godkendt på baggrund af vedkommendes rolle i et hændelsesforløb i en tidligere ansættelse, hvor den finansielle virksomhed havde overtrådt hvidvaskloven.¹¹⁶ Finanstilsynet har i sin vurdering lagt vægt på, at personen ikke har ageret tilstrækkeligt og dermed ikke har forståelse for den finansielle sektors samfundsansvar i relation til forebyggelse af hvidvask

¹¹¹ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

¹¹² *Ibid.*

¹¹³ *Ibid.*

¹¹⁴ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022, s. 27

¹¹⁵ *Ibid.*, s. 9

¹¹⁶ [Finanstilsynets](#) afgørelse af 25. august 2021 om vurdering af en ansøgning om fit & proper-godkendelse (FIT2021.08.25), s. 1

og terrorfinansiering, jf. FIL § 64, stk. 1, nr. 2 og 6. Finanstilsynets afgørelse viser således at et ledelsesmedlems adfærd i en virksomhed, som har overtrådt hvidvaskloven, er et forhold, som kan føre til, at personen ikke har et tilstrækkeligt godt omdømme og dermed ikke opfylder hæderlighedskravet. Forståelsen af hæderlighed omfatter derved et tillidshensyn, som også skal tage højde for ledelsesmedlemmets forståelse for det ansvar den finansielle sektor har i forhold til forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.¹¹⁷ Dette var en skærpeelse i national lovgivning, idet hensynet til at sikre forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering først blev implementeret med CRD V: *"bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme er afgørende for at bevare det finansielle systems stabilitet og integritet."*¹¹⁸ Den nationale lovgivning anses derfor at være konform med direktivet.

I vurderingen af en persons hæderlighed inddrages ligeledes ledelsesmedlemmets integritet og kompetence til at varetage virksomheden på en forsvarlig måde, herunder om personen handler i overensstemmelse med lovgivningen og ikke tilsidesætter krav for at opnå en økonomisk gevinst.¹¹⁹ Eksempelvis kan et ledelsesmedlem have en interessekonflikt som medfører, at vedkommende ikke kan varetage virksomhedens interesser som følge af sin inhabilitet. Ledelsesmedlemmet vil dermed ikke have den fornødne uafhængighed. Det forhold at ledelsesmedlemmet har en tilknytning til en anden virksomhed, medfører dog ikke i sig selv, at vedkommende ikke kan udvise tilstrækkelig uafhængighed til at varetage sit hverv. Dette blev præciseret med CRD V art. 91, stk. 8, sidste pkt., hvilket bevidner om, at der har været uklarhed på området.

Ifølge de danske forarbejder skal der ved tilstrækkelig uafhængighed også forstås, at et bestyrelsesmedlem skal agere uafhængigt af den daglige ledelse og være i stand til at udfordre og overvåge direktionens arbejde. Ligeledes skal direktionsmedlemmer løbende overvåge, udfordre og føre tilsyn med ledelsens beslutningstagen.¹²⁰ Dette fremgår ligeledes af ordlyden af artikel 91, stk. 8, i CRD IV. Det må i denne sammenhæng antages at være vigtigt, at en person kan

¹¹⁷ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

¹¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2019/878 af 20 maj 2019 om ændring af direktiv 2013/36/EU, for så vidt angår fritagne enheder, finansielle holdingselskaber, blandede finansielle holding selskaber, aflønning, tilsynsforanstaltninger- og beføjelser og kapitalbevaringsforanstaltninger af 7. juni 2019 ([CRD V](#)), præ. 20 og art. 91, stk. 1, sidste pkt.

¹¹⁹ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022, s. 6 og 19

¹²⁰ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

handle selvstændigt, være ærlig og redelig uden at blive påvirket af udefrakommende faktorer. Heraf kan det udledes, at det er et vigtigt forhold, at ledelsesmedlemmer kan forholde sig kritiske over for ledelsesbeslutninger og for at mitigere u hensigtsmæssige finansielle beslutninger, der i værste fald kan have samfundsmæssiges konsekvenser.

På denne baggrund anses den nationale lovgivning at være EU-konform. Lovgivers hensigt er netop at sikre en ledelse, som kan stille sig kritisk overfor beslutninger, og dermed begrænse en overdreven påtagning af risici i virksomheder og mitigere potentielle risici.¹²¹ Dette stemmer ligeledes også overens med formålet om at opretholde tilliden til det enkelte medlem, og dermed sikre den finansielle stabilitet og tilliden til sektoren generelt.

4.1.1.1 Yderligere om tilstrækkeligt godt omdømme, hæderlighed og integritet

Den danske lovgivning og direktiverne (CRD IV/V) samt de dertilhørende forarbejder, giver ikke et nærmere indblik i fortolkningen af hæderlighedsbegrebet. EBA og ESMA's retningslinjer inddrages og anvendes som fortolkningsbidrag med henblik på at klarlægge, hvad der skal forstås ved omdømme, hæderlighed, integritet og uafhængighed.

Det fremgår af EBA og ESMA's retningslinjer, at et ledelsesmedlem som udgangspunkt har et godt omdømme og udviser integritet og hæderlighed, såfremt det modsatte ikke objektivt kan bevises. Der skal således i vurderingen skal tages forbehold for princippet om uskyldsformodning, når der er tale om strafbare forhold.¹²² Samme princip ses i den danske hæderlighedsvurdering efter FIL § 64, stk. 1, nr. 3, som vil blive belyst nærmere i afsnit 4.1.3.

Det fremhæves i retningslinjerne, at der i vurderingen skal tages hensyn til gentagelsestilfælde af mindre omfattende hændelser, samt oplysninger fra en whistleblower om et ledelsesmedlem, da det kan have indvirkning på en persons omdømme, hæderlighed og integritet.¹²³

¹²¹ [Forslag](#) til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn af 20. juli 2011. (KOM(2011) 453 endelig), s. 8

¹²² EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøgelfunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 22

¹²³ *Ibid.* s. 22 f.

Et tænkt eksempel herpå kan være, at et ledelsesmedlem har været ansat i en virksomhed og har overtrådt en række af hvidvasklovens forpligtelser, f.eks. undladt at udarbejde en risikovurdering, politikker og forretningsgange på hvidvaskområdet. Der er endvidere kommet oplysninger fra en pålidelig whistleblower, som har arbejdet tæt med ledelsesmedlemmet. Oplysningerne indikerer, at personen har forholdt sig passiv, og dermed ikke har levet op til sit ansvarsområde. Selve overtrædelsen af disse forpligtelser vil formodentligt ikke i sig selv medføre, at personen lider et omdømmetab. Men hvis virksomheden, hvori personen er ansat, ikke retter op på det og personen intet har foretaget sig, og dermed igen får påbud fra Finanstilsynet, kan disse gentagne overtrædelser og personens adfærd få væsentlig betydning for personens omdømme, hæderlighed og integritet.

I EBA og ESMA's retningslinjer nævnes endvidere en række situationer hvor tidligere og nuværende forretningsresultater og finansielle soliditet, kan have konsekvenser for vurderingen af ledelsesmedlemmets omdømme, integritet og hæderlighed.¹²⁴ Dette omhandler kravet om, at et ledelsesmedlem ikke må være involveret i konkursrelaterede behandlinger, idet dette kan have indflydelse på om ledelsesmedlemmet kan varetage hvervet eller stillingen på en betryggende måde.¹²⁵ Endvidere kan det få indflydelse, hvis vedkommende har påført eller påføre en finansiell virksomhed tab eller risikoen herfor, forårsaget af sin økonomiske situation eller gennem en virksomhed, som vedkommende ejer eller deltager i driften af.¹²⁶ Dette relaterer sig til de danske bestemmelser om konkurs og tabsrisiko, jf. FIL § 64, stk. 1, nr. 4 og 5, som ikke behandles nærmere med henvisning til afsnit 1.4.

Ligesom i dansk ret, følger det af retningslinjerne, at ledelsesmedlemmer skal opretholde en høj standard af integritet og hæderlighed. Det uddybes, hvilke forhold, der skal lægges vægt på i bedømmelsen, herunder "*afvisning, annullering, tilbagekaldelse eller inddragelse af registrering, tilladelse, medlemskab eller licens til at udføre handel, virksomhed eller et erhverv.*"¹²⁷

¹²⁴ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøgelfunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 23

¹²⁵ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57 f

¹²⁶ *Ibid.*

¹²⁷ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøgelfunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 24

Et tænkt eksempel kunne være, at en virksomhed har ansøgt om tilladelse hos Finanstilsynet til at drive finansiel virksomhed. I denne sammenhæng fik virksomheden afslag på baggrund af, at ledelsesmedlemmerne ikke kunne fit & proper-godkendes til at drive virksomheden. Et sådant afslag, vil hermed indgå i en fremtidig vurdering ledelsesmedlems hæderlighed, hvilket ses at være i overensstemmelse med lovgivningen.

4.1.1.2 Yderligere om tilstrækkelig uafhængighed

I retningslinjerne uddybes nærmere hvorledes uafhængighed skal forstås. Det følger af retningslinjerne, at der i vurderingen af et medlems uafhængighed bør skelnes mellem "uafhængighed" og princippet om at "være uafhængig".¹²⁸ Det fremgår af retningslinjerne, at der blandt andet i vurderingen af et ledelsesmedlem "uafhængighed" skal lægges vægt på potentielle interessekonflikter samt nødvendige adfærdsmæssige kompetencer.¹²⁹ Ifølge retningslinjerne er utilstrækkelig uafhængighed blandt andet, hvis et ledelsesmedlem har interessekonflikter, som kan få konsekvenser for virksomheden. Modsat er det ikke alle interessekonflikter, som kan anses at få skadelig virkning, hvis virksomheden har foretaget de nødvendige foranstaltninger til at imødegå potentielle interessekonflikter.¹³⁰ I dette tilfælde vil et ledelsesmedlem have tilstrækkelig uafhængighed. Utilstrækkelig uafhængighed kan også statuere, hvis et ledelsesmedlem ikke har de nødvendige adfærdsmæssige kompetencer.¹³¹ Eksempelvis hvis vedkommende ikke kan stille sig kritisk overfor ledelsens beslutninger og modstå "*gruppetænkning*", da det kan føre til uhensigtsmæssige finansielle beslutninger, der i værste fald ville kunne have samfundsmæssiges konsekvenser.

Det at et ledelsesmedlem skal "*være uafhængigt*", skal ses i relation til dets tilsynsfunktion.¹³² Et ledelsesmedlem anses ikke for at være tilstrækkelig uafhængig, hvis ledelsesmedlemmet i forvejen har en forbindelse til instituttet eller dets ledelse, fordi ledelsesmedlemmets evne til

¹²⁸ EBA & ESMA, Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøgelfunktioner af 2. juli 2021 ([EBA/GL/2021/06](#)), s. 24 f

¹²⁹ *Ibid.*, s. 25

¹³⁰ *Ibid.*, s. 25 f

¹³¹ *Ibid.*, s. 24 f

¹³² *Ibid.*

at træffe fornuftige beslutninger, kan være påvirket af vedkommendes subjektive holdninger. Dette stemmer overens med formålet om at opretholde tilliden til det enkelte medlem, og dermed sikre den finansielle stabilitet og tilliden til sektoren som helhed.

4.1.2 Hæderlighedsvurdering ud fra § 64, stk. 1 nr. 3

I vurderingen af et ledelsesmedlems hæderlighed, er det vigtigt, at det indgår om kandidaten er pålagt straf. Det følger af ordlyden i FIL § 64, stk. 1, nr. 3:

”Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed må ikke være pålagt strafansvar for overtrædelse af straffeloven, den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at vedkommende ikke kan varetage sit hverv eller sin stilling på betryggende måde”.

Ud fra ordlyden kan det alene udledes, at et ledelsesmedlem ikke må været pålagt en straf som kan have betydning for, om vedkommende på betryggende vis, ville kunne varetage sin stilling eller hverv. Spørgsmålet er imidlertid, hvad der indebærer en risiko herfor, og hvad der ligger i begrebet *”betryggende”*.

4.1.2.1 Betryggende

Det fremgår af bemærkningerne, at der i vurderingen skal lægges vægt på, om det udviste forhold *”begrunder nærliggende fare”* for efterfølgende misbrug af stillingen eller hvervet, samt om vedkommende har handlet uetisk og retsstridigt, som giver *”begrundet tvivl om”* vedkommende kan varetage ledelsesstillingen på betryggende vis.¹³³ Der skal i vurderingen indgå hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor og ledelsesmedlemmets forståelse for det samfundsmæssige ansvar for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.¹³⁴ Det vil sige, at når et strafbart forhold objektivt er konstateret, så skal den adfærd som lå til grund for det strafbare forhold, suppleres af en subjektiv vurdering, om denne adfærd kan begrunde, at et

¹³³ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

¹³⁴ *Ibid.*

ledelsesmedlem ikke kan varetage sit hverv på betryggende måde.¹³⁵ Denne subjektive vurdering skal endvidere suppleres af en afvejning i forhold til hensynet til at sikre tilliden til den finansielle sektor, når Finanstilsynet vurderer et ledelsesmedlems hæderlighed.¹³⁶

Det er i denne sammenhæng relevant at se på vandelskravet. Det omhandler, at en person skal være "uberygtet" for at bestride en ledelsesstilling.¹³⁷ Vandelskravet blev dog til dels afskaffet i 1951, hvortil Straffelovskommissionen har bemærket følgende i *"Betænkning angående fortabelse af rettigheder som følge af straf"*:

*"Lovgivningen må afskaffe vandelskrav for udøvelsen af borgerlige rettigheder og blot inden for et begrænset område hjemle udelukkelse fra en rettighed, når der som følge af et strafbart forhold er grund til at befrygte en nærliggende fare for misbrug eller når iøvrigt overbevisende grunde fører til en vandelsregel i speciallovgivningen."*¹³⁸

Vandelskravet ses at have ligheder med hæderlighedsbegrebet, hvor princippet om uskyldsformodning fastlægger, at en person anses for at have et godt omdømme, såfremt *"andet ikke er påvist, og hvis der ikke er nogen grund til at nære begrundet tvivl om vedkommendes gode omdømme."*¹³⁹ Der skal således være påregnelighed mellem det strafbare forhold og et fremtidigt virke i en finansiell virksomhed. Straffelovskommissionen formulerer vandelskravet som et *"skarpt adækvanskriterium"*, hvorfor der således ikke kan ske tab af den borgerlige rettighed til at udøve virksomhed, hvis det alene er på baggrund af en fjern mulighed for misbrug.¹⁴⁰

Adækvanskriteriet ses i den nuværende straffelovs §§ 78 og 79, hvor alene strafbare forhold, der medfører *"nærliggende fare for misbrug"* af hvervet eller stillingen, kan nægte eller frakende en persons rettighed til at udøve virksomhed.¹⁴¹ Der ses en vis afsmitning af adækvanskriteriet

¹³⁵ [L 119](#) Forslag til Lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., straffeloven, retsplejeloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 403 af 28. april 2014), s. 44

¹³⁶ *Ibid.*

¹³⁷ Langsted, En "fit & proper" lov?, kap. 8 i Munk-Hansen og Schultz, Retssikkerhed i konkurrence med andre hensyn, 2012, s. 180

¹³⁸ Straffelovskommissionen. Betænkning angående fortabelse af rettigheder som følge af straf af 2. maj 1950 ([Kbet. 535-1950](#)), s. 16

¹³⁹ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

¹⁴⁰ Straffelovskommissionen. Betænkning angående fortabelse af rettigheder som følge af straf af 2. maj 1950 ([Kbet. 535-1950](#)), s. 17

¹⁴¹ Langsted, En "fit & proper" lov?, kap. 8 i Munk-Hansen og Schultz, Retssikkerhed i konkurrence med andre hensyn, 2012, s. 180 og 183

i vurderingen i FIL § 64, stk. 1, nr. 3, idet "nærliggende fare for misbrug af stillingen" kan medføre, at en person ikke kan bestride hvervet og dermed ikke opfylder hæderlighedskravet.

Det klare udgangspunkt er, at en person ikke kan bestride en ledelsesstilling, såfremt et strafbart forhold er fastslået ved dom eller ved, at ledelsesmedlemmet har accepteret et bødeforlæg efter retsplejelovens § 832.¹⁴² Strafbare forhold som i denne forbindelse har indflydelse på hæderlighedsvurderingen, er blandt andet berigelsesforbrydelser og formuekrænkelser efter straffelovens kapitel 28 og 29 samt overtrædelser af hvidvaskloven.¹⁴³

Et eksempel kunne tage udgangspunkt i Finanstilsynet afgørelse FIT2021.08.25, hvor en kandidat ikke blev fit & proper-godkendt, da kandidaten havde været en del af ledelsen i en virksomhed, som havde overtrådt hvidvaskloven.¹⁴⁴ I det tilfælde, at kandidaten var blevet pålagt et strafansvar for bevidst overtrædelse af hvidvaskloven, ville dette give begrundet tvivl til ledelsesmedlemmets fremtidige virke i en ledelsesstilling i en finansiel virksomhed. Den forløbne tid og personens adfærd efter overtrædelsen skal dog også indgå i vurderingen af ledelsesmedlemmets hæderlighed.¹⁴⁵ Det fremgår ikke klart, hvornår et forhold forældes og dermed ikke vil indgå i en hæderlighedsvurdering. Finanstilsynet vil som udgangspunkt ikke inddrage forhold, som ligger mere end ti år tilbage, og vil genoverveje en negativ hæderlighedsvurdering efter fem år, medmindre der som i ovennævnte tilfælde, er tale om en bevidst overtrædelse af hvidvaskloven.¹⁴⁶ På denne baggrund må det med rimelighed antages, at kandidaten i eksemplet, ikke kan vurderes hæderlig til at kunne varetage en ledelsesstilling. Det må formodes, at ledelsesmedlemmets omdømme er svækket i sådan en grad, at det i sidste ende kan få en negativ indvirkning på samfundstilliden til den finansielle sektor og den finansielle stabilitet.

¹⁴² [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

¹⁴³ *Ibid.*

¹⁴⁴ [Finanstilsynets](#) afgørelse af 25. august 2021 om vurdering af en ansøgning om fit & proper-godkendelse (FIT2021.08.25)

¹⁴⁵ Brenøe mfl., Lov om finansiel virksomhed, 2019, s. 376

¹⁴⁶ [Finanstilsynets](#) praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger april 2022, s. 14

4.1.3 Hæderlighedsvurdering ud fra § 64, stk. 1, nr. 6

I hæderlighedsvurderingen indgår også en vurdering af et ledelsesmedlems evne til forsvarlig ledelse. Det følger af ordlyden i FIL § 64, stk. 1, nr. 6:

"Et medlem af bestyrelsen eller direktionen i en finansiel virksomhed må ikke have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at medlemmet ikke vil varetage hvervet eller stillingen på forsvarlig måde".

Ud fra ordlyden kan et ledelsesmedlem således ikke fit & proper-godkendes, såfremt vedkommende har udvist en bestemt adfærd, som medfører, at ledelsesmedlemmet ikke forsvarligt kan varetage den pågældende ledelsesstilling. Det er dog ikke muligt ud fra ordlyden at forstå, hvilken adfærd, som kan begrunde, at et ledelsesmedlem ikke kan varetage sit hverv eller stilling på "forsvarlige måde".

4.1.3.1 Forsvarlig

Det har i praksis ikke været muligt at afsætte et ledelsesmedlem på baggrund af uforsvarlig adfærd efter § 64, stk. 1, nr. 3, da der skal foreligge et objektivt konstateret strafbart forhold.¹⁴⁷ Det ville dermed ikke være proportionalt at give en negativ afgørelse eller afsætte et ledelsesmedlem efter FIL § 64, stk. 1, nr. 6. Men med indførelsen af hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor, indføres denne mulighed, da bestemmelsen lægger op til en forsvarlighedsbedømmelse i henhold til hensynet til at sikre tilliden til den finansielle sektor.¹⁴⁸

Ifølge professor Lars Bo Langsted er der dog alene tale om en allerede bestående hjemmel til at afsætte et ledelsesmedlem:

*"Retsteknisk er der tilsyneladende alene tale om, at lovgiver her hjælper på udfyldelsen af den allerede da bestående mulighed for nægtelse/fratagelse hvis der er "grund til at antage", at den pågældende ikke vil udøve sin virksomhed på "forsvarlig måde"."*¹⁴⁹

¹⁴⁷ [L 175](#) om forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., lov om Danmarks Nationalbank og forskellige andre love. (Lov nr. 579 af 01/06/2010), s. 51

¹⁴⁸ *Ibid.*

¹⁴⁹ Langsted, En "fit & proper" lov?, kap. 8 i Munk-Hansen og Schultz, Retssikkerhed i konkurrence med andre hensyn, 2012, s. 185

Lars Bo Langsted fremhæver dog, at forsvarlighedskriteriet åbner op for en større indgriben end straffelovens §§ 78 og 79, idet en ikke-strafbelagt adfærd kan medføre, at en person ikke anses for at kunne varetage et hverv eller stilling på forsvarligvis.¹⁵⁰ Hertil uddyber Lars Bo Langsted, at der stadigvæk skal foreligge en adækvat adfærd i relation til den fremtidige varetagelse af stillingen eller hvervet.¹⁵¹ Det kan herved udledes, at vurderingen efter denne bestemmelse går videre end bedømmelsen efter FIL § 64, stk. 1, nr. 3, idet en ikke strafbelagt adfærd kan medføre, at et ledelsesmedlem ikke kan vurderes hæderlighed. Så længe den adfærd, som har fundet sted kan betvivle, at ledelsesmedlemmet fremadrettet ikke kan beskæftige sig med et ledelseshverv i en finansiell virksomhed. Samme standpunkt ses i forarbejderne, idet det er en forudsætning, at Finanstilsynet har en forudgående viden om vedkommendes tidligere opførsel, som indebærer en risiko for, at ledelsesmedlemmet ikke på betryggende vis kan varetage stillingen eller hvervet.¹⁵² Lovgiver anvender dog ikke betegnelsen "adækvat adfærd", men det må med rimelighed antages, at der skal være en vis sammenhæng mellem den udviste adfærd og en fremtidig ledelsespost. Dette for at sikre, at ledelsesmedlemmet ikke mister sin ret til at udøve virksomhed på ubegrundet grundlag.

Forarbejderne giver hertil flere eksempler på, hvorledes "*en sådan adfærd*" kan forstås. Eksempelvis hvis et ledelsesmedlem har udvist et klart ledelsesmæssigt svigt, manglende overholdelse af påbud fra myndigheder eller misbrug af sin stilling, hvori personen tidligere har deltaget i ledelsen.¹⁵³ Endelig kan "*en sådan adfærd*" statuere ved, at ledelsesmedlemmet har været medvirkende til uforsvarlige beslutninger, truffet af den samlede bestyrelse.¹⁵⁴ Det må med rimelighed antages, at denne handlemåde indebærer en risiko for, at ledelsesmedlemmet vil agere på samme måde fremadrettet.

Flere af Finanstilsynets afgørelser illustrerer, hvorledes FIL § 64, stk. 1, nr. 1 fortolkes i praksis. I Finanstilsynets afgørelse FIT2015.09.15 vurderede Finanstilsynet, at en direktørs adfærd i et

¹⁵⁰ Langsted, En "fit & proper" lov?, kap. 8 i Munk-Hansen og Schultz, Retssikkerhed i konkurrence med andre hensyn, 2012, s. 185

¹⁵¹ *Ibid.*

¹⁵² [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 58

¹⁵³ *Ibid.*

¹⁵⁴ *Ibid.*

pengeinstitut gav grund til at antage, at vedkommende ikke på forsvarligvis kunne varetage direktørstillingen.¹⁵⁵ Finanstilsynet har i sin vurdering lagt vægt, at direktøren gentagne gange havde udvist alvorligt ledelsessvigt ved ikke at have efterlevet Finanstilsynets påbud og dermed overholdt virksomhedens forpligtelser i henhold til hvidvaskloven. Endeligt har Finanstilsynet lagt vægt på direktørens utilstrækkelig centrale styring af virksomheden.¹⁵⁶ På denne baggrund fandt Finanstilsynet, at direktørens udviste adfærd på hvidvaskområdet sammenholdt med direktørens manglende styring af centrale områder inden for virksomhedens drift, som gav grund til at antage, at direktøren ikke på forsvarligvis ville kunne varetage sin stilling og dermed sikre hensynet til at oprette tilliden til den finansielle sektor.¹⁵⁷

Finanstilsynets afgørelse viser således, at et længere forløb med gentagne overtrædelser af hvidvaskloven og manglende styring af virksomhedens drift, er en adfærd som giver grundlag for, at et ledelsesmedlem ikke på forsvarlig vis kan varetage sin stilling. Afgørelsen viser endvidere, at der skal lægges vægt på ledelsesmedlemmers forståelse for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering, for dermed at sikre samfundstilliden til den finansielle sektor.

Modsat finder Finanstilsynet i sin afgørelse FIT2005.10.26, ikke grund til at antage, at en direktørs tidligere adfærd kunne medføre, at personen ikke kan vurderes egnet og hæderlig.¹⁵⁸ Direktøren havde i forbindelse med sin tidligere ansættelse misligholdt en aftale med en kunde vedrørende et aktiesalg, og havde heller ikke underrettet ledelsen om fejlen.¹⁵⁹ Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at der alene var tale om et enkeltstående tilfælde samt størrelsen på kundens økonomiske tab, hvorfor der ikke var grundlag for at antage, at direktøren ikke fremadrettet ville kunne varetage stillingen som direktør på forsvarlig måde. Afgørelsen viser således, at en enkeltstående fejl ikke blot kan føre til, at en person er uhæderlig og ikke ville kunne varetage stillingen på forsvarligt. Det vil formentligt heller ikke være proportionalt, hvis alle enkeltstående fejl bestået i finansielle virksomheder, ville føre til den konklusion, at personen ikke ville kunne varetage stillingen på en forsvarlig måde i fremtiden. Det må antages, at der skal

¹⁵⁵ Brenøe mfl., Lov om finansiell virksomhed, 2019, s. 381 - Finanstilsynets afgørelse af 15. september 2015 (FIT2015.09.15)

¹⁵⁶ *Ibid.*

¹⁵⁷ *Ibid.*

¹⁵⁸ Brenøe mfl., Lov om finansiell virksomhed, 2019, s. 382 - Finanstilsynets afgørelse af 26. oktober 2005 (FIT2005.10.26)

¹⁵⁹ *Ibid.*

være en vis tilknytning mellem de begåede fejl sammenholdt med de særlige hensyn bag den finansielle regulering.

Endvidere ses det i Finanstilsynets afgørelse FIT2019.12.13 at en direktørs tidligere adfærd i et pengeinstitut ikke gav grund til at antage, at vedkommende ikke kunne vurderes egnet og hæderlig.¹⁶⁰ Pengeinstituttet havde været involveret i en sag om ukorrekt rådgivning af investeringsprodukter, hvor der efterfølgende viste sig at være komplikationer med produktet. Direktøren var på daværende tidspunkt ansvarlig for instituttets investeringsprodukter. Der blev i afgørelsen lagt vægt på, hvordan vedkommende agerede på den viden, som denne var i besiddelse af på tidspunktet.¹⁶¹ På denne baggrund var der ikke grundlag for at antage, at vedkommende ikke på forsvarligvis kunne varetage sit hverv som ledelsesmedlem i andre finansielle virksomheder. Af denne afgørelse kan udledes, at der godt kan forekomme situationer, hvor et ledelsesmedlem har haft ansvar for et område, hvor der er blevet begået fejl, men ikke kan stilles til regnskab for disse på baggrund af den viden vedkommende havde på tidspunktet, hvor beslutningen blev truffet.

Fra retspraksis ses U.2020.1036H, hvor Højesteret stadfæstede landsrettens dom, hvoraf det fremgik, at en bestyrelsesformand på baggrund af sin tidligere adfærd i en ikke-finansiell virksomhed, ikke kunne varetage sine hverv som bestyrelsesmedlem i to finansielle virksomheder på forsvarligvis.¹⁶² Bestyrelsesformanden havde fortsat driften med at sælge ejerskifteforsikringer på vegne af et forsikringsselskab til trods for at virksomheden havde meddelt, at de var nødlidende og derfor ikke måtte fortsætte nytegning af forsikringer. Bestyrelsesformandens adfærd påvirkede således kundernes beslutninger til at nytegne forsikringer, som var dækningsløse, og kunderne ville dermed lide et tab.¹⁶³

Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at bestyrelsesformanden ved den udviste adfærd har tilsidesat grundlæggende forbrugerhensyn, som utvivlsomt var til skade for tilliden til

¹⁶⁰ Finanstilsynets afgørelse om Lov om finansiel virksomhed § 64 - vurdering af ledelsesmedlems egnethed og hæderlighed af 13. december 2019 [[FIT2019.12.13](#)]

¹⁶¹ *Ibid.*

¹⁶² U.2020.1036H, s. 46

¹⁶³ *Ibid.*, s. 23

forsikringsbranchen og dermed samfundets tillid til den finansielle sektor.¹⁶⁴ Endvidere blev der lagt vægt på, at der i de dagældende bestemmelser til hæderlighedskravet ikke fremgik et krav om, at den uhæderlige adfærd skulle medføre væsentlig risiko for, at virksomheden inden for to til tre år ikke vil kunne fortsætte driften. Det var dermed heller ikke pålagt Finanstilsynet at påvise en sådan risiko, da hensynet til at opretholde tilliden til den finansielle sektor ikke kan indskrænkes hertil.¹⁶⁵ Højesteret stadfæstede hermed, at det ikke er en betingelse for Finanstilsynets afgivelse af et påbud at påvise, at et ledelsesmedlems adfærd vil medføre en væsentlig risiko for, at virksomheden inden for to til tre år ikke vil kunne fortsætte sin drift.¹⁶⁶

Det kan udledes af dommen, at en uforsvarlig adfærd udvist i en ikke-finansiell virksomhed, kan få indflydelse på om vedkommende kan varetage hvervet i en finansiell virksomhed på en forsvarlig måde. Samtidigt viser dommen, at det ikke er et krav, at den udviste adfærd skal have medført en risiko for tab for den finansielle virksomhed, så længe den udviste adfærd kan være til skade for samfundets tillid til den finansielle sektor.

4.2 Delkonklusion

Hæderlighedskravet omfatter både en vurdering af et ledelsesmedlems tilstrækkelige gode omdømme, evnen til at udvise hæderlighed, integritet og tilstrækkelig uafhængighed. Som udgangspunkt har et ledelsesmedlem et tilstrækkeligt godt omdømme, hvis det modsatte, ikke kan bevises. I henhold til at opretholde den finansielle sektors omdømme samt samfundets tillid til sektoren, skal alvor og omfanget af overtrædelsen indgå i vurderingen, hvor gentagne overtrædelser er udtryk for, at et ledelsesmedlem ikke har et tilstrækkeligt godt omdømme og er uhæderlig.¹⁶⁷ Et moment som også har indflydelse på vurderingen af et ledelsesmedlems hæderlig er tidligere afslag på tilladelse til at drive virksomhed. Det blev endvidere udledt, at et ledelsesmedlems adfærd i en virksomhed, som har overtrådt hvidvaskloven, medfører, at

¹⁶⁴ U.2020.1036H, s. 45

¹⁶⁵ *Ibid*

¹⁶⁶ *Ibid.*, s. 46

¹⁶⁷ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 56

personen ikke har et tilstrækkeligt godt omdømme. Hæderlighedskravet omfatter dermed også et tillidshensyn, som også skal tage højde for ledelsesmedlemmets forståelse for det særlige ansvar den finansielle sektor har i forhold til forebyggelse af hvidvask.¹⁶⁸ Det blev endvidere udledt at et ledelsesmedlems interessekonflikter og deraf inhabilitet i beslutningstagen, kan medføre, at medlemmet ikke kan vurderes at have integritet og tilstrækkelig uafhængighed. Ledelsesmedlemmer skal derfor selvstændigt kunne forholde sig kritisk over for ledelsesbeslutninger og kunne føre kontrol for at mitiggere uhensigtsmæssige finansielle beslutninger. Endvidere anses et ledelsesmedlem ikke for at have et tilstrækkeligt godt omdømme og hæderlighed, hvis den adfærd som ligger til grund for et strafbare forhold kan begrunde, at et ledelsesmedlem ikke kan varetage sit hverv på betryggende måde.¹⁶⁹ Der skal således være påregnelighed mellem det strafbare forhold og et fremtidigt virke i en finansiell virksomhed. Et ledelsesmedlem som er pålagt straf for overtrædelse af hvidvaskloven i en tidligere ledelsesstilling, er en velbegrundet årsag til, at ledelsesmedlemmet ikke kan varetage fremtidige ledelsesstillinger på betryggende vis. Ledelsesmedlemmets omdømme svækkes i sådan en grad, at det kan få en negativ effekt på samfundstilliden til finanssektoren og den finansielle stabilitet.

Endeligt er det udledt at en uforsvarlig adfærd, som ikke er strafbelagt, også kan medføre, at et ledelsesmedlem ikke kan vurderes hæderlig.¹⁷⁰ Uforsvarlig adfærd kan blandt andet være, når et ledelsesmedlem klart har uvist ledelsesmæssigt svigt og ikke overholder påbud fra Finanstilsynet.¹⁷¹ Her ses, at et længere forløb med gentagne overtrædelser af hvidvaskloven og manglende styring af en virksomheds drift, anses for at være uforsvarlig adfærd.¹⁷² Det er vigtigt, at der bliver lagt vægt på ledelsesmedlemmets forståelse for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering for at sikre tilliden til den finansielle sektor og samfundet. Derimod kan enkeltstående fejltagelser ikke nødvendigvis statuere uforsvarlig adfærd. Selvom en direktør i kraft af sin stilling skal have en særlig finansiell indsigt i det ansvarsområde, som vedkommende

¹⁶⁸ [Finanstilsynets](#) afgørelse af 25. august 2021 om vurdering af en ansøgning om fit & proper-godkendelse (FIT2021.08.25)

¹⁶⁹ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

¹⁷⁰ Langsted, En "fit & proper" lov?, kap. 8 i Munk-Hansen og Schultz, Retssikkerhed i konkurrence med andre hensyn, 2012, s. 185

¹⁷¹ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 58

¹⁷² Brenøe mfl., Lov om finansiell virksomhed, 2019, s. 381 - Finanstilsynets afgørelse af 15. september 2015 (FIT2015.09.15)

er ansvarlig for, kan efterfølgende fejl ved et investeringsprodukt ikke give grund til at antage, at vedkommende i fremtiden ikke vil kunne varetage sit hverv på forsvarlig måde. Dette på baggrund af ledelsesmedlemmet skal vurderes ud fra hvilken viden og hvordan vedkommende reagerede herpå, i den enkelte situation.¹⁷³ Endeligt udledes, at uforsvarlig adfærd udvist i en ikke-finansiell virksomhed, kan få indflydelse på om vedkommende kan varetage et fremtidigt hverv i en finansiell virksomhed forsvarligt.¹⁷⁴ Samtidigt er det ikke et krav, at den udviste adfærd skal have medført en risiko for tab for den finansielle virksomhed, så længe den udviste adfærd kan være til skade for samfundets tillid til den finansielle sektor.

¹⁷³ Brenøe mfl., Lov om finansiell virksomhed, 2019, s. 382 - Finanstilsynets afgørelse af 26. oktober 2005 (FIT2005.10.26)

¹⁷⁴ U.2020.1036H, s. 46

5 Kapitel

5.1 Konklusion

Formålet med afhandlingen har været at klarlægge retstilstanden for egnetheds- og hæderlighedskravene for direktions- og bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1-3 og 6. Afhandlingen har hertil klarlagt betydningen af skønsprægede begreber *tilstrækkelig, betryggende og forsvarlig* ved at analysere og fortolke gældende ret og anvende udvalgte forarbejder, retningslinjer, vejledninger og anbefalinger som fortolkningsbidrag for at komme frem til, hvorledes et ledelsesmedlem kan opfylde egnetheds- og hæderlighedskravet.

I analysen af egnethedskravet i medfør af FIL § 64, stk. 1, nr. 1, er undersøgeren kommet frem til at egnethedsvurderingen af et ledelsesmedlems tilstrækkelige viden, faglig kompetence og erfaring tager udgangspunkt i den konkrete stilling og konkrete virksomhed, som ledelsesmedlemmet skal tiltræde i. Afhandlingen er kommet frem til, at tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring vurderes at være opfyldt, hvis et bestyrelsesmedlem har en særlig indsigt i en anden branche eller lokale forhold, som er relevant for den pågældende virksomhedstype.¹⁷⁵ En direktør skal derimod i kraft af sin stilling, besidde finansiell indsigt inden for den specifikke virksomhedstype, hvori direktøren varetager sin stilling. Dette for at opfylde kravet om tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring. Varigheden af et ledelsesmedlems erfaring sammenholdt med den specifikke stilling i virksomheden, er et afgørende forhold, for at vurdere tilstrækkelig viden, faglige kompetence og erfaring. Som udgangspunkt kan det være tilstrækkeligt, hvis en administrerende direktør har haft ti års erfaring, og at den øvrige direktion har haft fem års erfaring. Det blev endvidere udledt, at kravene til varigheden af en persons erfaring gradueres efter instituttet størrelse og kompleksitet.

Et ledelsesmedlems uddannelse, herunder teoretisk og praktisk erfaring, er afgørende momenter i vurderingen af tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring. Derudover skal direktionsmedlemmer have ledelseserfaring. Det kan som udgangspunkt være tilstrækkeligt, hvis en administrerende direktør har fem års ledelseserfaring og den øvrige direktion tre års

¹⁷⁵ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

ledelsererfaring. Det blev endvidere udledt, at ledelsesmedlemmers personlige kompetencer kan få indflydelse på egnethedsvurderingen. Sammenfattende viser ovenstående, at egnethedsvurderingen er en helhedsvurdering af ledelsesmedlemmets samlede kompetencer og erfaringer.

I analysen af hæderlighedskravet, er undersøgeren kommet frem til, at et ledelsesmedlem opfylder hæderlighedskravet, såfremt vedkommende opfylder de kriterier, der er fastlagt i FIL § 64, stk. 1, nr. 2, 3 og 6. Hertil er undersøgeren kommet frem til, at et ledelsesmedlem som udgangspunkt har et tilstrækkeligt godt omdømme, hvis det modsatte ikke beviser andet. Det blev udledt at et ledelsesmedlems adfærd i en virksomhed, som har overtrådt hvidvaskloven medfører, at medlemmet ikke har et tilstrækkeligt godt omdømme og opfylder dermed ikke hæderlighedskravet.¹⁷⁶ Det blev endvidere udledt, at et ledelsesmedlems ikke må have interessekonflikter, som gør ledelsesmedlemmet inhabil i sin beslutningstagen. Ledelsesmedlemmet udviser herved ikke integritet og tilstrækkelig uafhængighed til at opfylde hæderlighedskravet.

Hvis et ledelsesmedlem er pålagt straf, og hvis den adfærd som ligger til grund for et strafbart forhold kan begrunde, at et ledelsesmedlem ikke kan varetage sit hverv på betryggende måde, opfylder ledelsesmedlemmet ikke hæderlighedskravet.¹⁷⁷ Det kan derved konkluderes, at der skal være påregnelighed mellem det strafbare forhold og et fremtidigt virke i pengeinstituttet. Et ledelsesmedlem som er pålagt straf for overtrædelse af hvidvaskloven i en tidligere ledelsesstilling, er en velbegrundet årsag til, at ledelsesmedlemmet ikke kan varetage fremtidige ledelsesstillinger på betryggende vis. Ledelsesmedlemmets omdømme svækkes i sådan en grad, at det kan få en negativ effekt på samfundstilliden til finanssektoren og den finansielle stabilitet.

Endeligt er det udledt, at et ledelsesmedlems uforsvarlige adfærd har indflydelse på hæderlighedsvurderingen. Der skal være tale om en bestemt adfærd, som kan føre til, at personen ikke kan varetage hvervet forsvarligt. En uforsvarlig adfærd som ikke er strafbelagt, kan dermed også medføre, at et ledelsesmedlem ikke kan varetage sit hverv på forsvarlig måde.¹⁷⁸ Det blev udledt, at uforsvarlig adfærd kan være et længere forløb med gentagne overtrædelser af

¹⁷⁶ [Finanstilsynets](#) afgørelse af 25. august 2021 om vurdering af en ansøgning om fit & proper-godkendelse (FIT2021.08.25), s. 1

¹⁷⁷ [L 184](#) Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, hvidvaskloven, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love (Lov nr. 706 af 08/06/2018), s. 57

¹⁷⁸ *Ibid.*, s. 58

hvidvaskloven og manglende styring af en virksomheds drift.¹⁷⁹ Derimod kan enkeltstående fejltagelser ikke nødvendigvis statuere uforsvarlig adfærd. I et ledelsesmedlems tidligere adfærd skal der lægges vægt på hvilken viden og hvordan vedkommende reagerede herpå, i vurderingen af om et ledelsesmedlem i fremtiden kan varetage hvervet på en forsvarlig måde. Ledelsesmedlemmers uforsvarlig adfærd udvist i en ikke-finansiel virksomhed, kan også få indflydelse på om vedkommende kan varetage hvervet i en finansiel virksomhed på en forsvarlig måde.¹⁸⁰ Samtidigt er det ikke nødvendigvis et krav, at den udviste adfærd skal have medført en risiko for tab for den finansielle virksomhed, så længe den udviste adfærd kan være til skade for samfundets tillid til den finansielle sektor.

¹⁷⁹ Brenøe mfl., Lov om finansiel virksomhed, 2019, s. 381 - Finanstilsynets afgørelse af 15. september 2015 (FIT2015.09.15)

¹⁸⁰ U.2020.1036H, s. 46

6 Kapitel

6.1 Overvejelser om potentielle ændringer som følge af udkastet til det nye lovforslag

I afhandlingens sidste kapitel, bliver der på baggrund af undersøgelsen af gældende ret, fremsat nogle overvejelser i forbindelse med det nye udkast til lovforslag af den 5. oktober 2022, som indeholder forslag til ændringer af reglerne om egnethed og hæderlighed.¹⁸¹ Såfremt udkastet til lovforslaget i sin nuværende form, bliver til en del af en ny lov, er det interessant at se nærmere på, hvilke betydning dele af de kommende lovændringer kan få på retstilstanden for afhandlingens afgrænset område vedrørende egnethed og hæderlighedskravene. Udkastet kan alene være med til at vise, i hvilken retning retstilstanden vil gå. Der er således alene tale om antagelser og forestillinger om hvordan gældende ret vil komme til at se ud. Med henvisning til afsnit 1.4, vil den forslåede formodningstilgang og egnethedsbetingede godkendelser blive belyst.

6.1.1 Formodningstilgangen

Efter dansk ret og praksis foretages egnethedsvurderingen af ledelsesmedlemmer som udgangspunkt i en skønsvurdering af ledelsesmedlemmets samlede kompetencer og erfaringer i henhold til den konkrete virksomhed og stilling, jf. afsnit 3.1 om egnethedskravet. Der er således tale om en helhedsvurdering.

Det bliver forslået i FIL § 64, stk. 9, at erhvervsministeren skal have bemyndigelse til at fastlægge kompetence og erfaringskrav for direktionsmedlemmer i pengeinstitutter.¹⁸² Dette er en videreførelse af den nuværende FIL § 64 c, stk. 6, som fastlægger kompetence og erfaringskrav for blandt andet direktører i pengeinstitutter. Det fremgår, at en ny bekendtgørelse skal fastlægge rammerne for helhedsvurderingen, og samtidig skal give mulighed for at fastlægge

¹⁸¹ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love af oktober 2022 - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022

¹⁸² *Ibid.* s. 141.

konkret krav og tærskelniveauer om viden, kompetence og erfaring som skal danne grundlag for den nye vurderingstilgang ”formodningstilgangen”.¹⁸³ Det fremgår af udkastet til lovforslaget, at de foruddefinerede kriterier skal tage udgangspunkt i Fagudvalgets ”*Anbefalinger om fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområde*” fra 2020.¹⁸⁴ Formodningstilgangen skal ses som et forslag som et supplement til den helhedsorienterede vurderingsproces, som dækker over et bredt skøn.¹⁸⁵

I formodningstilgangen er der lagt op at foretage vurderingen ud fra to trin, som skal tage udgangspunkt i stillingsspecifikke kriterier (tærskelniveauer), hvor et ledelsesmedlem vil formodes at opfylde egnethedskravet til den pågældende stilling, hvis vedkommende opfylder disse kriterier.¹⁸⁶ Såfremt vedkommende ikke opfylder de foruddefinerede kriterier, bliver det forslået, at der skal foretages en helhedsvurdering, som kan være med til at bevidne om, et ledelsesmedlems samlede kompetencer og erfaringer alligevel kan anses for at opfylde egnethedskravet.¹⁸⁷ De opstillede kriterier er således alene udtryk for, hvilket niveau af kompetencer og erfaringer, som Finanstilsynet altid vil anse som værende tilstrækkelige for at opfylde egnethedskravet. En kandidat er dermed ikke dømt ude til at varetage en ledelsesstilling, hvis vedkommende ikke opfylder kriterierne, og kan dermed opnå en fit & proper-godkendelse på to måder.

Såfremt formodningstilgangen bliver en del af en ny lov, så vil denne vurderingstilgang formentligt kunne skabe mere forudsigelighed for indlysende egnede kandidater. Dette på baggrund af, at de opstillede kompetence- og erfaringskrav indikerer, hvilke krav Finanstilsynet anser for at udgøre en tilstrækkelig egnethedsvurdering. Samtidigt vil man kunne forestille sig, at det vil skabe en større gennemsigtighed i Finanstilsynets vurderingsproces, således at

¹⁸³ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love af oktober 2022 - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022, s. 141.

¹⁸⁴ *Ibid.*, s. 142

¹⁸⁵ *Ibid.*, s. 100

¹⁸⁶ Inspiration til formodningstilgangen stammer fra ECB's retningslinjer [Guide to fit and proper assessments 2021](#), s. 13

¹⁸⁷ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love af 2022 - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed, s. 101 f

virksomheder kan gennemskue, hvilke forhold Finanstilsynet lægger særlig vægt på i forhold til deres vurdering.

6.1.2 Betingede egnethedsgodkendelser

Som loven ser ud nu, kan Finanstilsynet ikke give en betinget egnethedsgodkendelse til et ledelsesmedlem, selvom ledelsesmedlemmet alene mangler erfaringer og kompetencer inden for et mindre område efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1.¹⁸⁸ Finanstilsynets fit & proper-vurderinger resulterer derfor enten i et afslag eller en godkendelse. Såfremt det nye lovforslag træder i kræft i sin nuværende form, kan det blive en mulighed, at et ledelsesmedlem kan få en betinget egnethedsgodkendelse. Det nye forslåede stk. 4 til FIL § 64 har følgende ordlyd:

"Finanstilsynet kan i særlige tilfælde, hvor Finanstilsynet vurderer, at en person ikke har tilstrækkelige faglige forudsætninger eller erfaring i forhold til den stilling som medlem af direktionen, som den pågældende vurderes til, træffe afgørelse om, at personen kan bestride stillingen under nærmere fastsatte betingelser."¹⁸⁹

Det kan formentligt få en væsentlig betydning for egnethedsvurderingen efter FIL § 64, stk. 1, nr. 1, idet et ledelsesmedlem som ikke har tilstrækkelige kompetencer og erfaring, kan blive godkendt under betinget forhold. Førhen ville et ledelsesmedlem som ikke opfylder tilstrækkelig viden, faglig kompetence eller erfaring få en negativ afgørelse, også selvom vedkommende alene manglede erfaring inden for et afgrænset område. Hvis lovforslaget bliver vedtaget, kan ændringen formentligt være med til at løsne op for vurderingsprocessen. Dette på baggrund af, at kravene om egnethed og hæderlighed, i den nuværende lovgivning, til enhver tid skal være

¹⁸⁸ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love af oktober 2022 - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022, s. 106

¹⁸⁹ *Ibid.*, s. 1

opfyldt, hvilket indebærer, at kravene også skal være opfyldt på det tidspunkt ledelsesmedlemmet tiltræder i stillingen.¹⁹⁰

Ifølge bemærkningerne til udkastet til det nye lovforslag, kan betingede egnethedsgodkendelser enten få virkning med det samme, hvorefter personen tiltræder stillingen under de betingede forhold, eller få virkning, når personen har været under oplæring i en periode.¹⁹¹ Kandidaten vil således først tiltræde i den pågældende ledelsesstilling, når vedkommende har opfyldt de betingede forhold. Ændringerne kan formentlig være med til at åbne op for et større rekrutteringsgrundlag til ledelsen i finansielle virksomheder, idet manglende erfaring eller kompetence kan oparbejdes i stillingen. Dygtige kandidater fra andre brancher inden for den finansielle sektor, vil dermed også have mulighed for at tiltræde en ledelsesstilling i et pengeinstitut. Samtidig vil ledelsesmedlemmer hurtigere kunne tiltræde en ny ledelsesstilling, idet Finanstilsynet ikke vil være nødsaget til at give afslag og dermed skulle genoptage vurderingsprocessen, når ledelsesmedlemmet havde oparbejdet de manglende kvalifikationer. Det fremhæves dog i udkastet, at der alene kan gives godkendelse under betingelse af, at en manglende kompetence eller erfaring kan oparbejdes af kandidaten inden for en kort tidsperiode. Desuden skal betingelserne kunne defineres klart og entydigt af Finanstilsynet, eksempelvis ved at kunne henvise til et specifikt kursus eller uddannelse.¹⁹²

Det kan antages, at sagen i oktober 2018, kunne have fået et andet udfald.¹⁹³ I sagen tilkendegav Finanstilsynet overfor Danske Bank, at et direktionsmedlem ikke kunne godkendes som administrerende direktør, idet Finanstilsynet så det som en nødvendighed, at vedkommende havde længere tids erfaring inden for specifikke områder i pengeinstituttet.¹⁹⁴ Hvis kandidaten eksempelvis manglede erfaring inden for hvidvaskforebyggelse, så ville man kunne forestille sig, at kandidaten gennem en specifik uddannelse inden for dette specifikke område, ville kunne opnå en betinget godkendelse. Såfremt udkastet til lovforslaget i sin nuværende form, bliver til

¹⁹⁰ [L 109](#) om forslag til Lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder og lov om kapitalmarkeder og om ophævelse af lov om finansiell stabilitet (Lov nr. 1447 af 11/09/2020), s. 83

¹⁹¹ Udkast til [Forslag](#) til Lov om ændring af lov om finansiell virksomhed, straffeloven og forskellige andre love af oktober 2022 - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed af 5. oktober 2022, s. 133

¹⁹² *Ibid.*, s. 132

¹⁹³ [Berlingske](#). Finanstilsynet afviser ny Danske Bank-topchef af 17. oktober 2018, s. 2

¹⁹⁴ Brenøe mfl., Lov om finansiell virksomhed, 2019, s. 373

en del af en ny lov, vil egnethedsbetingede godkendelser formentligt kunne åbne for mere fleksible fit & proper-godkendelser og åbne op for et bredere rekrutteringsgrundlag. Det vil samtidig kunne være med til at nuancere ledelsen i den finansielle sektor med åbningen for at rekruttere ledelseskandidater fra andre brancher.

Litteraturliste

Love og bekendtgørelser

- LBK nr. 406 af 29/03/2022 (Lov om finansiel virksomhed)
- LBK nr. 406 af 29/03/2022 (Straffeloven)
- BKG. nr. 1013 af 30/06/2022 (Ledelsesbekendtgørelsen)
- LBK. nr. 1835 af 15/09/2021 (Retsplejeloven)

EU-forordninger

- Kapitalkravforordning (CRR I). Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 *om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 af 27. juni 2013* ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- Kapitalkravforordning (CRR II). Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 2019/876 af 20. maj 2019 *om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår gearingsgrad, net stable funding ratio, krav til kapitalgrundlag og nedskrivningsrelevante passiver, modpartskreditrisiko, markedsrisiko, eksponeringer mod centrale modparter, eksponeringer mod kollektive investeringsordninger, store eksponeringer og indberetnings- og oplysningskrav, og forordning (EU) nr. 648/2012 af 7. juni 2019* ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/78/EF ([Senest besøgt 30/11/2022](#))

Direktiver

- Kapitalkravdirektiv (CRD IV). Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2013/36/EU *om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringselskaber, som ændring af direktiv 2002/87/EF og om*

ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF af 27. juni 2013. ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))

- Kapitalkravdirektiv (CRD V). Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2019/878 af 20 maj 2019 om ændring af direktiv 2013/36/EU, for så vidt angår fritagne enheder, finansielle holdingselskaber, blandede finansielle holding selskaber, aflønning, tilsynsforanstaltninger- og beføjelser og kapitelbevaringsforanstaltninger af 7. juni 2019 ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))

Lovforarbejder

- Lov nr. 268 af 25/03/2014. Lovforslag 133, FT 2013-2014: ([Senest besøgt d. 27. november 2022](#))
- Lov nr. 706 af 08/06/2018. Lovforslag nr. 184, FT 2017-2018: ([Senest besøgt d. 27. november 2022](#))
- Lov nr. 1447 af 11/09/2020: Lovforslag nr. 109, FT 2020-2021: ([Senest besøgt d. 27. november 2022](#))
- Lov nr. 579 af 01/06/2010: Lovforslag nr. 175, FT 2009-2010: ([Senest besøgt d. 27. november 2022](#))
- Lov nr. 403 af 28/04/2014: Lovforslag nr. 119, FT 2013-2014: ([Senest besøgt d. 27. november 2022](#))
- Straffelovskommissionen. *Betænkning angående fortabelse af rettigheder som følge af straf* af 2. maj 1950 (Kbet. 535-1950) ([senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- Udkast til *Forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love - Gennemførelse af Ansvarsudvalgets forslag om skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer m.v. i finansielle virksomheder og ændring af reglerne om egnethed og hæderlighed* af 5. oktober 2022 ([Sidst besøgt d. 27/11-2022](#))

Forberedende dokumenter

- ECB. *Den Europæiske Centralbanks udtalelse af 25. januar 2012 om forslag til direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringselskaber og om et forslag til forordning om reguleringskrav for*

kreditinstitutter og investeringsselskaber af 11. april 2012 (2012/C 105/01) ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))

- Europa-Parlamentet. *Europa-Parlamentets ændringsforslag til Kommissionens forslag - Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn med kreditinstitutter, forsikringsselskaber og investeringsselskaber i et finansielt konglomerat* af 10. april 2013 (Betænkning A7-0170/2012) ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- Kommissionen. *Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF om supplerende tilsyn* af 20. juli 2011. (KOM(2011) 453 endelig): ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))

Retspraksis

- U.2020.1036 H, *H.D. 17. januar 2020 i sag BS-16601/2019-HJR (2.afd.)*

Administrativ praksis

- Finanstilsynets afgørelse af 26. oktober 2005 (FIT2005.10.26)
- Finanstilsynets afgørelse af 15. september 2015 (FIT2015.09.15)
- Finanstilsynets afgørelse af 13. december 2019 (FIT2019.12.13) ([senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- Finanstilsynets afgørelse af 25. august 2021 (FIT2021.08.25) ([senest besøgt d. 27/11/2022](#))

Vejledninger, retningslinjer og anbefalinger

- EBA. *Retningslinjer for egnethedsvurdering af medlemmer af ledelsesorganet og personer med nøgelfunktioner* af 2. juli 2021 (EBA/GL/2021/06) ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- ECB, *Guide to fit and proper assessments* af December 2021 ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))

- Finanstilsynet. *Anbefalinger til fastlæggelse af kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder - Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter*, april 2020 ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))
- Finanstilsynet. *Finanstilsynets praksis og betragtninger omkring hæderlighedsvurderinger* april 2022 ([Senest besøgt d. 30/11/2022](#))
- Finanstilsynet. *Vejledning om krav i den finansielle lovgivning til direktørers og bestyrelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed (fit og proper)* af 15. maj 2014 (VEJ nr. 9421 af 15. maj 2014) ([Senest besøgt d. 27/11/2022](#))

Litteratur

- Brenøe, Thomas; Hjetting, Merete; Simonsen, Marianne og Stadil, Malene. (2019) *Lov om Finansiell virksomhed*, 4. udgave, Karnov Group.
- Evald, Jens. (2020) *Juridisk teori, metode og videnskab*, 2. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Jensen, Camilla Hørby; Clausen, Nis Jul; Jørgensen, Tanja; Legind, Nina Dietz; Løfquist, Mette Winther og Pedersen, Hans Viggo Godsk. (2013). *Bankjura – Udvalgte emner*, 2. udgave, København: Jurist- og Økonomforbundets forlag.
- Langsted, Lars Bo. *En "fit and proper" lov?*. Kapitel 8 i Munk-Hansen, Carsten og Schultz, Trine (2012). *Retssikkerhed i konkurrence med andre hensyn*, 1. udgave, København: Jurist- og Økonomforbundets forlag.
- Munk-Hansen, Carsten. (2022). *Retsvidenskabsteori*. 3. udgave, København: Djøf Forlag.
- Nielsen, Linda. (2019). *Finansret – Bank, Realkredit, Investering, Pension*, 1. udgave, København: Jurist- og Økonomforbundets forlag.
- Sørensen, Karsten Endsig; Nielsen, Poul Runge og Danielsen, Jens Hartig. (2014). *EU-retten*, 6. udgave, København: Jurist- og Økonomforbundets forlag.

Hjemmesider

- Berlingske. *Finanstilsynet afviser ny Danske Bank-topchef* af 17. oktober 2018 ([Sidst besøgt d. 27/11/2022](#))

- Børsen. *Børsen mener: Nu forstår man bedre at bankerne er gået i stå* af 11. juni 2020 ([Sidst besøgt d. 29/11/2022](#))
- Finanstilsynets hjemmeside. *Pengeinstitutternes størrelsesgruppering* af 20. december 2021. ([Sidst besøgt 27/11/2022](#))
- Den store ordbog. ([Sidst besøgt 26/11/2022](#))
- Karnov Group. ([Sidst besøgt 20/11/2022](#))

Øvrige kilder

- EMSA. *Joint ESMA and EBA Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders under Directive 2013/36/EU and Directive 2014/65/EU* af 31. december 2021 (ESMA35-36-2319 - EBA/GL/2021/06) ([Sidst besøgt d. 27/11/2022](#))
- Finanstilsynet. *Diskussionspapir Fit & proper-reglerne i gode tider* af 17. september 2017 ([Senest besøgt 20/11/2022](#))
- Folketinget. *Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance om Skærpet ansvarsvurdering for ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder og bredere rekrutteringsgrundlag til ledelserne i den finansielle sektor* af 16 juni 2022. ([senest besøgt 27/11/2022](#))
- Udvalget om finanskrisens årsager. *Den finansielle krise i Danmark – årsager, konsekvenser og læring* af 18. september 2013. ([Senest besøgt d. 27/11-2022](#))

